

Ágúst 1984

64

Fréttabréf

Kjararannsóknarnefndar

1. ársfjórðungur 1984

Kauptaxtar, tekjur og kaupmáttur.

<u>Visitölur. 1980 = 100.</u>	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
1. Greitt tímak. verkamanna	21,0	29,4	44,8	64,3	100,0	155,9	239,4	366,6
2. Greitt tímak. iónaðarmanna	21,6	30,0	44,4	65,0	100,0	155,3	237,6	368,1
3. Greitt tímak. verkakvenna	19,2	27,4	43,7	63,3	100,0	154,8	235,9	361,5
4. Taxtavísitala verkamanna	20,9	29,7	46,1	65,8	100,0	152,3	227,5	337,4
5. Taxtavísitala iónaðarmanna	22,0	30,7	45,9	65,7	100,0	153,6	230,3	341,8
6. Taxtavísitala verkakvenna	20,8	29,6	46,4	66,0	100,0	150,6	225,7	334,8
7. Taxtavísitala versl./skrifstf.	20,5	28,7	44,0	65,6	100,0	145,9	214,9	317,4
8. Taxtavísitala opinb.starfsm.	18,8	29,6	46,9	67,4	100,0	145,0	222,8	340,8
9. Lágmarkstekjur lífeyrisþega	19,7	28,7	45,5	65,3	100,0	155,9	233,7	357,6
10. Ráðstöfunartekjur á mann	18,6	27,4	42,6	63,6	100,0	159,3	240,1	379,4 ^x
11. Vísitala framfærslukostn.	23,1	30,1	43,4	63,1	100,0	150,9	227,8	419,8
12. Verðlag einkaneyslu	23,1	30,3	43,6	64,0	100,0	150,5	231,8	424,3

Kaupmáttur. 1980 = 100.

1. Greitt tímak. verkamanna.	91,0	97,7	103,2	101,9	100,0	103,3	105,0	88,3
2. Greitt tímak. iónaðarmanna	93,4	99,7	102,3	103,1	100,0	103,1	104,4	88,7
3. Greitt tímak. verkakvenna	83,1	91,1	100,7	100,4	100,0	102,5	103,5	86,8
4. Taxtavísitala verkamanna	90,6	98,7	106,3	104,3	100,0	100,9	99,8	80,5
5. Taxtavísitala iónaðarmanna	95,3	102,2	105,8	104,2	100,0	101,8	101,1	81,5
6. Taxtavísitala verkakvenna	90,3	98,5	107,1	104,7	100,0	99,8	99,1	79,9
7. Taxtavísitala versl./skrifstf.	88,9	95,3	101,5	104,1	100,0	96,7	94,4	75,8
8. Taxtavísitala opinb.starfsm.	81,7	98,4	108,1	106,9	100,0	96,1	95,8	78,2
9. Lágmarkstekjur lífeyrisþega	85,6	95,5	105,0	103,6	100,0	103,4	102,7	85,4
10. Ráðstöfunartekjur á mann	80,4	90,4	97,8	99,3	100,0	105,8	104,3	89,4 ^x

Kaupmáttur miðast hér við vísitölu framfærslukostnaðar, nema kaupmáttur ráðstöfunartekna, sem miðast við verðbreytingar einkaneyslu.

1-3. Tímakaup í dagvinnu skv. úrtaksathugunum Kjararannsóknarnefndar.

4-8. Skv. áætlunum Kjararannsóknarnefndar og Þjóðhagsstofnunar. Miðað er við viku/mánaðarkaupstaxta, áhrifa vinnutímastyttingar gætir því ekki.

9. Heimild: Tryggingastofnun ríkisins.

10-12. Heimild: Þjóðhagsstofnun. Kaupmáttur mældur á kvarða verðbreytingar einkaneyslu.

11. Heimild: Hagstofa Íslands.

* Áætlaðar tölur.

Útgefandi:
Kjararannsóknarnefnd
Borgartúni 22
Ábm. Ásmundur Stefánsson
Fjölritun: Stensill h/f

F R É T T A B R É F

64

Kjararannsóknarnefnd er
þannig skipuð í júlí 1984.
Ásmundur Stefánsson, formaður
Guðmundur H. Garðarsson
Július Kr. Valdimarsson
Vilhjálmur Egilsson
Þórarinn Gunnarsson

<u>Efnisyfirlit:</u>	Bls.
1.1 Lýsing á úrtaki Kjararannsóknarnefndar.	3
2.1 Athugasemdir Kjararannsóknarnefndar.	4
2.2 Launadreifing.	18
2.3 Greitt tímakaup miðað við kauptaxta.	19
3.1 Tímakaup - kaupmáttur.	23
4.1 Vinnutími.	32
5.1 Tímakaup eftir atvinnugreinum.	41
6.1 Laun og launatengd gjöld	47
6.2 Launakostnaður með tilliti til sérstakra frídaga, kaffi- og matartíma.	55
7.1 Vísitölur kauptaxta og kaupmáttur	58

Línurit:

2.1 Breytingar hreins tímakaups í dagvinnu miðað við kauptaxta og ársfjórðunginn á undan.	20
2.2 Uppsafnaðar breytingar heins tímakaups í dagvinnu miðað við kauptaxta frá 2. ársfj. 1980.	21
2.3 Hækkun hreins tímakaups umfram kauptaxta miðað við sama ársfjórðung fyrri árs.	22
3.1 Ársfjórðungslegur kaupmáttur greidds tímakaups verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík og nágrenni m. v. vísitölu framfærslukostnaðar 1980 - 1983.	31
4.1 Vikulegur fjöldi vinnustunda verkafólks og iðnaðarmanna, ársfjórðungsmeðaltöl 1980 - 1983.	33

1.1 Lýsing á úrtaki Kjararannsóknarnefndar.

Frá og með 1. ársfjórðungi 1984 hefur fyrirtækjum sem senda Kjararannsóknarnefnd gögn fjölgað. Hér er einkum um að ræða fyrirtæki utan af landi og er mikil bót að því.

Á 1. ársfjórðungi 1984 skiluðu 105 fyrirtæki með alls 12.678 starfsmenn inn upplýsingum. Skiptingin milli landshluta var eftirfarandi.

TAFLA 1.1	Fjöldi		Fjöldi	
	fyrirt.	%	starfsm.	%
Höfuðborgarsvæðið*	66	63	5813	46
Vesturland	2	2	520	4
Vestfirðir	4	4	206	2
Norðurland vestra	4	4	499	4
Norðurland eystra	10	10	3795	30
Austurland	4	4	706	6
Suðurland án Vestm.	1	1	213	2
Vestmannaeyjar	12	11	571	5
Reykjanes	2	2	355	3
	105	100	12678	100

* Reykjavík, Seltj.nes, Kópav., Garðabær, Hafnarfj. og Mosfellshreppur.

Eins og sjá má er úrtakið nú orðið mun dreifðara á allt landið en var á 1. ársfjórðungi 1983. Vægi höfuðborgarsvæðisins hefur minnkað og eins fást nú upplýsingar frá öllum landssvæðum. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu úrtaksins á störf og atvinnuvegi.

Skipting úrtaksins í störf og atvinnuvegi.

TAFLA 1.2	Ófag- lærðir	Fag- lærðir	Versl. störf	Skrifst. st.o.fl.	Samtals
Fiskiðnaður	3411	79	4	24	3518
Annar iðnaður	2570	663	179	312	3724
Byggingarstarfsemi	125	91	1	31	248
Verslun	954	117	1448	659	3178
Flutningastarfsemi	838	34	3	277	1152
Þjónusta	278	154	4	512	948
Samtals	8176	1138	1639	1815	12768

Sú skipting sem kemur í ljós í töflunni er mjög á móta skiptingunni á 1. ársfjórðungi 1983. Samsetning starfa nánast óbreytt en hlutur fiskiðnaðar hefur aukist í kjölfar aukins vægis landsbyggðarinnar. Úrtakið hefur stækkað um liðlega 200 manns frá sama tíma í fyrra og eru horfur á enn meiri stækun á þessu ári.

2.1

Athugasemdir við tímakaup verkafólks,
iðnaðarmanna og verslunar- og skrifstofufólks,
á 1. ársfjórðungi 1984.

Á tímabilinu frá 1. ársfjórðungi 1982 til 1. ársfjórðungs 1983 hækkuðu almennir kauptaxtar verkafólks og iðnaðarmanna 5 sinnum.

1. Þann 1. janúar 1983 færðust öll störf upp um einn launaflokk. Áætluð hækkun verkamanna og verkakvenna var 2%, iðnaðarmanna 1,2% og verslunar- og skrifstofufólks 2,3%.
2. Þann 1. mars hækkuðu laun um 14,74% vegna verðbóta og nýtt 6 ára starfsaldursþrep var tekið upp með 12,5% álagi.
3. Þann 1. júní hækkuðu laun um 8% (lágmarkstekjur 10%) vegna bráðabirgðalaga nr. 54/1983. Áætluð hækkun kauptaxta verkamanna var 8,2%, verkakvenna 8,3%, iðnaðarmanna 8% og verslunar- og skrifstofufólks 8,1%.
4. Þann 1. október hækkuðu laun um 4% skv. bráðabirgðalögum nr. 54/1983.
5. Þann 21. febrúar voru undirritaðir kjarasamningar ASÍ og VSÍ. Á næstu vikum þar á eftir var síðan gengið frá kjarasamningum allflestra starfsstétta. Áætluð tekjuáhrif þessara samninga við undirskrift voru 7,7% fyrir verkamenn, 8,3% fyrir verkakonur og 5,6% fyrir iðnaðarmenn og verslunar- og skrifstofufólk. Samkvæmt samningum hækkuðu laun um 2% 1. júní 1984 og áttu að hækka um 3% 1. september 1984 og önnur 3% 1. janúar 1985.

Samkvæmt framansögðu er áætlað að kauptaxtar hafi hækkað þannig frá 1. ársfjórðungi 1983 til 1. ársfjórðungs 1984.

	<u>Vog</u>	<u>Taxtahækkun</u>
Verkamenn	33	27,83
Verkakonur	19	28,20
Iðnaðarmenn	19	26,37
Verslunar/skrifst.f.	29	26,73
	100	27,30

Á 1. ársfjórðungi 1984 taka úrtaksupplýsingarnar til 1526 þúsund vinnustunda verkamanna, miðað við 1480 þúsund vinnustundir á 1. ársfjórðungi 1983.

Hreint tímakaup í dagvinnu hjá verkamönnum hækkaði úr kr. 65.50 í kr. 83,85 á þessu tímabili, eða um 28%. Þessi hækkun er 0,1% umfram áætlaða taxtahækkun. Meðaltímakaup verkamanna hækkaði úr

kr. 82,61 í kr. 106,88 á sama tíma, eða um 29,4%. Þannig hefur meðaltímakaupið hækkað um 1,2% umfram áætlaða taxtahækkun.

Hjá iðnaðarmönnum taka úrtaksupplýsingarnar til 487 þúsund vinnustunda miðað við 513 þúsund vinnustundir á 1. ársfjórðungi 1983. Hreint tímakaup iðnaðarmanna hækkaði úr kr. 90,79 í kr. 112,24 eða um 23,6% frá 1. ársfjórðungi 1983. Áætluð taxtahækkun var 26,37% þannig að hreina tímakaupið hefur hækkað um 2,2% minna en taxtar. Meðaltímakaup iðnaðarmanna hækkaði á sama tímabili úr kr. 111,18 í kr. 132,58 eða um 19,2%. Þessi hækkun er um 5,6% undir áætlaðri taxtahækkun. Vinnutími iðnaðarmanna hefur minnkað úr 50,7 stundum á 1. ársfjórðungi 1983 í 49,5 stundir á 1. ársfjórðungi 1984 og skýrir það muninn á þróun hreins tímakaups og meðaltímakaups.

Hjá verkakönnum taka úrtaksupplýsingarnar til 1040 þúsund vinnustunda á 1. ársfjórðungi 1984 miðað við 981 þúsund vinnustundir á 1. ársfjórðungi 1983.

Hreint tímakaup verkakvenna hækkaði úr kr. 56,95 í kr. 72,16 á tímabilinu eða um 26,7%. Þessi hækkun er 1,2% undir áætlaðri taxtahækkun sem var 28,2%. Meðaltímakaupið hækkaði úr kr. 75,87 í kr. 98,17 eða um 29,4%, sem er 0,9% umfram áætlaða taxtahækkun. Vinnutími verkakvenna er óbreyttur frá 1. ársfjórðungi 1983. Helsta skýring á því að meðaltímakaupið hækkar meira en hreina tímakaupið er að bónus hefur hækkað mun meira en tímakaupið frá 1. ársfjórðungi 1983.

Hjá körlum við afgreiðslustörf taka úrtaksupplýsingarnar til 220 þúsund vinnustunda miðað við 174 þúsund vinnustundir á 1. ársfjórðungi 1983. Hreint tímakaup hækkar úr kr. 76,87 í kr. 100,79 eða um 31,1%, sem er 3,3% umfram áætlaða taxtahækkun afgreiðslufólks, sem var 26,9%. Meðaltímakaupið hækkaði úr kr. 85,31 í kr. 112,27 eða um 31,6%, sem er 3,7% umfram áætlaða taxtahækkun.

Hjá konum við afgreiðslustörf taka úrtaksupplýsingarnar til 376 þúsund vinnustunda miðað við 326 þúsund stundir á 1. ársfjórðungi 1983. Hreint tímakaup hækkaði úr kr. 60,71 í kr. 79,12, eða um 30,3%, sem er 2,7% umfram áætlaða taxtahækkun afgreiðsufólks. Meðaltímakaupið hækkaði úr kr. 67,13 í kr. 87,81, eða um 30,8%, sem er 3,1% umfram áætlaða taxtahækkun.

Hjá körlum í skrifstofuvinnu taka úrtaksupplýsingarnar til 229 þúsund vinnustunda miðað við 215 þúsund stundir á 1. ársfjórðungi 1983. Hreint tímakaup hækkaði úr kr. 107,95 í kr. 136,68 eða um

26,6%. Á sama tíma hækkaði taxtavísitala skrifstofufólks um 26,3%, þannig að hreina tímakaupið hefur hækkað um 0,3% umfram taxa. Meðaltímakaupið hækkaði úr kr. 115,06 í kr. 144,76 eða um 25,8% sem er 0,4% undir áætlaðri taxtahækkun.

Hjá konum við skrifstofustörf taka úrtaksupplýsingarnar til 262 þúsund vinnustunda miðað við 241 þúsund stundir á 1. ársfjórðungi 1983. Hreina tímakaupið hækkaði úr kr. 80,78 í kr. 103,75 eða um 28,4%, sem er 1,7% yfir áætlaðri taxtahækkun. Meðaltímakaupið hækkaði úr kr. 83,63 í kr. 108,56 eða um 29,8%, sem er 2,8% yfir áætlaðri taxtahækkun.

ALLT ÚRTAKIÐTAFLA 2.1TÍMAKAUPSTAFLA - 1. ársfj. 1984.VERKAMENN

	Vinnu- stundir þús.	<u>Hlutur einstakra þátta meðaltímakaups</u>					Meðal- tímak. kr.
		Hreint tímak. í dagv. kr.	Eftir- vinna kr.	Nætur- vinna kr.	Vakta- vinna kr.	Bónus kr.	
<u>VERKAMENN Á</u>							
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	816	86,79	2,48	9,87	2,60	3,39	104,13
Fiskvinna	52	76,46	1,83	9,83	-	25,96	114,08
Hafnarvinna	39	81,05	2,85	10,24	-	9,80	103,94
Pakkhúsvinna	103	87,61	3,14	9,90	-	1,16	101,81
Byggingarvinna	18	93,45	5,87	2,56	-	-	101,88
Verksmiðjuvinna	149	91,48	1,23	6,89	5,47	0,50	105,57
Slippvinna	6	76,07	2,83	4,89	-	4,00	87,79
Bensínafgreiðsla	72	77,97	0,60	11,44	18,46	-	108,47
Bifreiðastjórn	129	87,62	3,27	10,47	0,49	0,83	102,68
Ýtu-og kranastj.	9	99,58	4,93	15,36	-	0,09	119,96
Lyftaravinna	34	87,48	3,07	12,17	-	1,08	103,80
Ófaglærðir við:							
Málmsmiðar	14	93,17	4,04	11,86	-	-	109,07
Trésmiðar	22	90,44	2,79	4,12	-	18,67	116,02
Bifr.sm.og viðg.	8	93,25	2,44	2,99	2,54	-	96,14
Önnur störf	161	87,35	2,55	7,45	-	1,62	98,97
<u>VERKAMENN UTAN</u>							
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	710	80,92	2,76	10,44	0,27	15,69	110,08
Fiskvinna	294	80,15	2,88	12,94	0,12	25,93	122,02
Hafnarvinna	24	101,30	4,44	17,06	-	36,61	159,41
Pakkhúsvinna	16	79,30	2,41	5,23	-	3,11	90,05
Verksmiðjuvinna	150	78,13	1,59	6,39	0,92	10,94	97,97
Bifreiðastjórn	67	79,19	2,99	11,38	0,19	1,58	95,33
Önnur störf	159	82,79	3,33	8,77	0,03	5,29	100,21
<u>ALLIR VERKAMENN</u>							
<u>Í ÚRTAKINU</u>	1526	83,85	2,61	9,59	1,72	9,11	106,88

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 2.2.

TÍMAKAUPSTAFLA 1. ársfj. 1984.

IÐNAÐARMENN

	Vinnu- stundir í dagv. þús.	Hlutur einstakra þátta meðaltímakaups						Meðal- tímak. kr.
		Hreint tímak. í dagv. kr.	Eftir- vinna kr.	Nætur- vinna kr.	Vakta- vinna kr.	Bónus kr.	Bónus kr.	
IÐNAÐARMENN Á								
HÖFUÐBORGARSVÆÐI	247	112,74	3,77	8,42	2,23	4,42	131,58	
Málmsmiðar	65	105,54	4,53	7,94	0,18	1,63	119,82	
Skipasm.og viðg.	16	103,88	3,22	3,51	-	11,42	122,03	
Trésmiðar	17	111,94	4,76	4,72	-	1,22	122,64	
Húsgagnagerð	21	100,55	4,29	6,74	-	29,59	141,17	
Bifr.sm.og viðg.	31	112,87	4,83	7,36	0,72	4,71	130,49	
Rafvirkjun	39	119,70	5,17	8,83	-	0,14	133,84	
Prentun og bókað.	10	116,54	-	15,32	-	-	131,87	
Önnur störf	48	124,53	2,38	11,67	7,94	1,95	148,47	
IÐNAÐARMENN UTAN								
HÖFUÐBORGARSVÆÐIS	240	111,84	4,05	9,55	0,25	7,93	133,62	
Málmsmiðar	88	110,56	4,01	9,18	0,12	12,03	135,90	
Trésmiðar	31	112,97	5,74	6,41	-	1,20	126,32	
Bifr.sm.og viðg.	24	103,56	6,34	5,76	0,91	0,20	116,77	
Rafvirkjun	29	122,56	4,62	10,03	-	7,18	144,39	
Kjötiðnaður	12	110,24	5,03	2,35	-	6,94	124,56	
Mjólkuriðnaður	18	123,93	1,36	21,28	-	7,18	153,75	
Önnur störf	38	105,71	1,85	11,71	0,72	10,05	130,04	
ALLIR IÐNAÐARMENN Í ÚRTAKINU	487	112,24	3,98	8,94	1,27	6,15	132,58	

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 2.3.

TÍMAKAUPSTAFLA - 1. ársfj. 1984.

VERKAKONUR

	Vinnu- stundir þús.	Hlutur einstakra þátta meðaltímakaups					Meðal- tímak. kr.
		Hreint tímak. í dagv. kr.	Eftir- vinna kr.	Natur- vinna kr.	Vakta- vinna kr.	Bónus kr.	
VERKAKONUR Á							
HÖFUÐBORGARSVÆÐI	342	76,10	1,03	4,46	2,23	8,94	92,76
Fiskvinna	82	71,53	1,18	5,93	-	33,08	111,72
Verksmiðjuvinna	82	78,25	0,90	4,09	3,65	0,16	87,05
Fatasaumur	13	72,58	0,99	0,34	-	12,52	86,43
Brauð-og kökugerð	11	72,52	0,89	3,56	0,31	-	77,28
Kjötiðnaður	55	73,16	0,45	1,94	-	-	75,55
Önnur störf	99	80,60	1,36	5,59	4,64	1,71	93,90
VERKAKONUR UTAN							
HÖFUÐBORGARSVÆÐIS	698	70,34	1,23	5,85	1,07	22,34	100,83
Fiskvinna	408	70,02	1,47	7,26	0,05	29,31	108,11
Verksmiðjuvinna	161	67,24	0,64	2,02	3,12	20,44	93,46
Fatasaumur	5	65,87	0,11	0,08	-	7,29	73,35
Brauð-og kökugerð	7	69,11	0,32	3,92	-	3,50	76,85
Kjötiðnaður	22	69,80	1,11	1,12	-	-	72,03
Önnur störf	95	77,42	1,35	7,83	2,36	2,98	91,94
ALLAR VERKAKONUR í ÚRTAKINU	1040	72,16	1,12	5,39	1,57	17,93	98,17

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 2.4

TÍMAKAUPSTAFLA - 1. ársfj. 1984.

AFGREIÐSLUFÓLK

KARLAR

Hluttur einstakra þátta meðaltíma kaups

	Vinnu- stundir þús.	Hreint tímak. i dagv. kr.	Eftir- vinna kr.	Natur- vinna kr.	Vakta- vinna kr.	Bónus kr.	Meðal- tímak. kr.
KARLAR Á HÖFUÐBORGARSVÆÐI	101	109,94	2,49	5,62	-	-	118,05
Störf í dagvöruverslunum	18	94,97	2,13	7,70	-	-	104,80
Afgr.á vefnaðarv.	8	99,47	2,33	9,89	-	-	111,69
Afgr.á byggingarv.	12	98,70	3,20	6,37	-	-	108,27
Afgr.á bifv. varahl.	10	116,99	4,37	3,60	-	-	124,96
Verslunarstjórar	16	147,04	2,70	7,99	-	-	157,73
Heildsölustörf	32	102,58	2,25	2,06	-	-	106,89
Önnur afgr.störf	5	121,84	0,56	8,74	-	-	131,14
KARLAR UTAN HÖFUÐBORGARSVÆÐIS	119	93,44	2,35	5,73	-	5,83	107,35
Störf í dagvöruverslunum	30	78,96	2,61	7,64	-	5,49	94,70
Afgr.á byggingarv.	28	82,85	2,40	5,82	-	3,57	94,64
Afgr.á bifv. varahl.	5	88,10	2,68	5,11	-	-	95,89
Verslunarstjórar	34	105,42	2,91	6,71	-	12,45	127,49
Heildsölustörf	10	117,12	2,52	2,71	-	0,43	122,78
Önnur störf	12	102,90	0,28	0,74	-	-	103,92
KARLAR, LANDIÐ ALLT	220	100,79	2,51	5,82	-	3,15	112,27

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 2.5

TÍMAKAUPSTAFLA - 1. ársfj. 1984.AFGREIÐSLUFÓLKKONURHlutur einstakra þátta meðaltímakaups

	Vinnu- stundir þús.	Hreint tímak. í dagv. kr.	Eftir- vinna kr.	Natur- vinna kr.	Vakta- vinna kr.	Bónus kr.	Meðal- tímak. kr.
<u>KONUR Á</u>							
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	167	82,65	1,22	6,66	0,17	0,12	90,82
Störf í dagvöruverslunum	106	78,81	1,20	5,80	-	0,15	85,96
Afgr. á vefnaðarv.	12	87,14	0,76	5,45	-	-	93,35
Heildsölustörf	8	97,22	0,86	0,20	-	-	98,28
Verslunarstjórar	7	116,37	3,33	8,81	-	-	128,51
Önnur afgr.störf	34	82,67	1,10	10,85	-	0,12	94,74
<u>KONUR UTAN</u>							
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	209	76,45	1,13	7,23	-	0,59	85,40
Störf í dagvöruverslunum	147	74,34	1,14	7,86	-	0,44	83,78
Afgr. á vefnaðarv.	18	79,60	1,11	3,54	-	0,15	84,40
Verslunarstjórar	8	102,16	1,77	9,35	-	4,78	118,06
Önnur afgr.störf	36	77,78	1,35	6,03	-	0,49	85,65
<u>KONUR, LANDIÐ ALLT</u>	376	79,12	1,18	7,05	0,08	0,38	87,81

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 2.6

TÍMAKAUPSTAFLA - 1. ársfj. 1984.

SKRIFSTOFUFÓLK

KARLAR

	Hluttur einstakra þátta meðaltímakaups						
	Vinnu- stundir þús.	Hreint tímak. í dagv. kr.	Eftir- vinna kr.	Natur- vinna kr.	Vakta- vinna kr.	Bónus kr.	Meðal- tímak. kr.
KARLAR Á							
HÖFUÐBORGARSVÆÐI	152	132,39	1,32	4,15	-	-	137,86
Alm.skrifst.störf	99	127,55	1,66	3,42	-	-	132,63
Skýrsluvélavinna	18	152,42	2,82	14,93	-	-	170,17
Fulltrúar	5	136,91	1,06	6,30	-	-	144,27
Önnur störf	31	135,49	0,59	0,12	-	-	136,20
KARLAR UTAN							
HÖFUÐBORGARSVÆÐIS	77	147,57	2,43	6,14	-	1,08	157,22
Alm.skrifst.störf	21	111,17	2,64	5,31	-	0,41	119,53
Fulltrúar	9	185,78	4,19	2,99	-	-	192,96
Skýrsluvélavinna	6	142,22	3,74	17,71	-	-	163,66
Deildar-og skrif- stofustjórar	27	168,10	1,88	7,59	-	2,03	179,60
Önnur störf	14	140,31	1,48	1,66	-	1,41	144,86
KARLAR, LANDIÐ ALLT	229	136,68	1,97	5,75	-	0,36	144,76

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 2.7

TÍMAKAUPSTAFLA - 1. ársfj. 1984.SKRIFSTOFUFÓLKKONURHlutur einstakra þátta meðaltímakaups

	Vinnu- stundir þús.	Hreint Eftir- tímak. vinna í dagv. kr.		Natur- vinna kr.	Vakta- vinna kr.	Bónus kr.	Meðal- tímak. kr.
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
<u>KONUR Á</u>							
HÖFUÐBORGARSVÆÐI	192	106,39	0,99	2,37	1,37	-	111,12
Alm.skrifst.störf	137	105,81	1,00	2,04	1,21	-	110,06
Símavarsla	7	90,04	0,55	2,62	2,93	-	96,14
Ritarar	12	111,76	0,80	1,34	-	-	113,90
Bókarar og gjaldk.	7	116,56	2,39	4,41	-	-	123,36
Götunarvinna	12	98,29	0,41	1,80	-	-	100,50
Önnur skrifst.störf	17	115,54	1,06	5,22	4,50	-	126,32
<u>KONUR UTAN</u>							
HÖFUÐBORGARSVÆÐIS	70	97,19	1,29	2,90	0,08	0,14	101,60
Alm.skrifst.störf	44	93,64	1,34	2,51	0,13	-	97,62
Ritarar	5	102,49	0,60	0,86	-	-	103,95
Götunarvinna	5	88,35	1,08	2,82	-	1,92	94,17
Önnur skrifst.störf	16	108,06	1,43	4,64	-	-	114,13
<u>KONUR, LANDIÐ ALLT</u>	262	103,75	1,08	2,52	1,17	0,04	108,56

TÍMAKAUP
VERKAFÓLK

ALLT ÚRTAKIÐ

<u>TAFLA 2.8</u>		Hreint tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting	
				1. %	2. %
<u>VERKAMENN</u>					
1980	Ársmeðaltal	20,61	25,94	-	-
1981	Ársmeðaltal	31,44	40,16	52,5	54,8
1982	Ársmeðaltal	47,53	60,59	51,2	50,9
1983	Ársmeðaltal	73,27	92,89	54,2	53,3
1982	1. ársfj.	40,39	50,93	11,7	11,4
	2. "	44,02	57,58	9,0	13,1
	3. "	50,54	64,44	14,8	11,9
	4. "	55,15	69,38	9,1	7,7
1983	1. ársfj.	65,50	82,61	18,8	19,1
	2. "	72,56	93,61	10,8	13,3
	3. "	75,39	94,52	3,9	1,0
	4. "	79,64	100,81	5,6	6,7
1984	1. ársfj.	83,85	106,88	5,3	6,0

<u>TAFLA 2.9</u>		Hreint tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting	
				1. %	2. %
<u>VERKAKONUR</u>					
1980	Ársmeðaltal	18,10	23,67	-	-
1981	Ársmeðaltal	27,63	36,72	52,7	55,1
1982	Ársmeðaltal	41,67	56,73	50,8	54,5
1983	Ársmeðaltal	64,02	86,88	53,6	53,1
1982	1. ársfj.	35,21	47,92	10,8	14,8
	2. "	38,46	53,13	9,2	10,9
	3. "	44,74	60,82	16,3	14,5
	4. "	48,28	65,02	7,9	6,9
1983	1. ársfj.	56,95	75,87	18,0	16,7
	2. "	63,83	88,64	12,1	16,8
	3. "	66,44	89,01	4,1	0,4
	4. "	68,86	94,01	3,6	5,6
1984	1. ársfj.	72,16	98,17	4,8	4,4

TÍMAKAUP
IDNADARMENN

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 2.10	Hreint tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting		
			1. %	2. %	
<u>IDNADARMENN</u>					
1980	Ársmeðaltal	27,23	32,23	-	-
1981	Ársmeðaltal	42,99	52,08	57,9	61,6
1982	Ársmeðaltal	66,68	81,14	55,1	55,8
1983	Ársmeðaltal	100,42	122,09	50,6	50,5
1982	1. ársfj.	55,60	66,35	12,5	7,6
	2. "	61,22	73,15	10,1	10,2
	3. "	70,53	87,35	15,2	19,4
	4. "	79,35	97,70	12,5	11,8
1983	1. ársfj.	90,79	111,18	14,4	13,8
	2. "	99,98	120,82	10,1	8,7
	3. "	102,62	124,58	2,6	3,1
	4. "	108,29	131,76	5,5	5,8
1984	1. ársfj.	112,24	132,58	3,6	0,6

TÍMAKAUP
VERSLUNARFÖLK

ALLT ÚRTAKID

<u>TAFLA 2.11</u>	Hreint tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting	
			1. %	2. %
<u>KARLAR</u>				
1980 Ársmeðaltal	27,09	29,17	-	-
1981 Ársmeðaltal	39,34	42,31	45,2	45,0
1982 Ársmeðaltal	58,20	63,63	48,0	50,4
1983 Ársmeðaltal	90,13	100,23	54,9	57,5
1982 1. ársfj.	49,01	53,74	4,4	5,2
2. "	55,68	60,06	13,6	11,8
3. "	62,03	66,57	11,4	10,8
4. "	66,09	74,16	6,6	11,4
1983 1. ársfj.	76,87	85,31	16,3	15,0
2. "	89,69	99,43	16,7	16,6
3. "	92,95	103,33	3,6	3,9
4. "	101,02	112,85	8,7	9,2
1984 1. ársfj.	100,79	112,27	-0,2	-0,5
<u>KONUR</u>				
1980 Ársmeðaltal	20,70	22,53	-	-
1981 Ársmeðaltal	30,60	33,52	47,8	48,8
1982 Ársmeðaltal	46,34	51,15	51,4	52,6
1983 Ársmeðaltal	69,98	77,46	51,0	51,4
1982 1. ársfj.	39,11	43,03	10,3	9,0
2. "	43,09	47,25	10,2	9,8
3. "	49,33	53,96	14,5	14,2
4. "	53,83	60,36	9,1	11,9
1983 1. ársfj.	60,71	67,13	12,8	11,2
2. "	68,96	76,34	13,6	13,7
3. "	72,43	78,98	5,0	3,5
4. "	77,82	87,37	7,4	10,6
1984 1. ársfj.	79,12	87,81	1,7	0,5

TÍMAKAUP

ALLT ÚRTAKIÐ

SKRIFSTOFUFÓLK

TAFLA 2.12	Hreint tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting		
			1. %	2. %	
<u>KARLAR</u>					
1981	Ársmeðaltal	51,46	53,33	-	-
1982	Ársmeðaltal	78,18	81,39	51,9	52,6
1983	Ársmeðaltal	118,99	125,92	52,2	54,7
1982	1. ársfj.	66,22	69,26	16,4	15,1
	2. "	72,99	76,14	10,3	10,0
	3. "	79,93	82,90	9,5	8,9
	4. "	93,56	97,24	17,1	17,3
1983	1. ársfj.	107,95	115,06	15,4	18,4
	2. "	121,80	129,54	12,9	12,6
	3. "	121,35	127,52	- 0,3	- 1,5
	4. "	124,84	136,56	2,9	7,1
1984	1. ársfj.	136,68	144,34	10,3	5,7
<u>KONUR</u>					
1981	Ársmeðaltal	38,45	39,99	-	-
1982	Ársmeðaltal	59,90	62,55	54,7	56,4
1983	Ársmeðaltal	91,64	95,71	53,0	53,0
1982	1. ársfj.	50,67	52,61	16,2	14,8
	2. "	55,60	58,17	9,8	10,6
	3. "	62,50	65,59	12,5	12,8
	4. "	70,81	73,83	13,3	12,6
1983	1. ársfj.	80,78	83,63	14,1	13,3
	2. "	91,49	95,70	13,3	14,4
	3. "	93,67	97,97	2,4	2,3
	4. "	100,62	105,55	7,4	7,7
1984	1. ársfj.	103,75	108,56	3,1	2,9

ALLT ÚRTAKIÐ

LAUNADREIFING - 1. ársfj. 1984

Miðað við hreint tímak. í dagv.

	Fjöldi	Neðri fjórðungur kr.	Miðtala kr.	Meðaltal kr.	Efri fjórðungur kr.
VERKAMENN	3348	68,84	77,18	83,85	88,17
VERKAKONUR	2838	63,97	66,47	72,16	75,00
IDNADARMENN	878	97,45	108,24	112,24	122,26
AFGREIÐSLU, FÓLK, KARLAR	446	77,31	88,57	100,79	111,54
AFGREIÐSLU-FÓLK, KONUR	1026	70,04	76,32	79,12	79,72
SKRIFSTOFU-FÓLK, KARLAR	434	103,46	130,96	136,68	159,46
SKRIFSTOFU-FÓLK, KONUR	623	88,37	100,85	103,75	112,85

VÍSITÖLUR Meðaltal:100	Neðri fjórðungur	Miðtala	Meðaltal	Eftir fjórðungur
VERKAMENN	82	92	100	105
VERKAKONUR	89	92	100	104
IDNADARMENN	86	96	100	108
AFGREIÐSLU-FÓLK, KARLAR	76	88	100	111
AFGREIÐSLU-FÓLK, KONUR	89	96	100	101
SKRIFSTOFU-FÓLK, KARLAR	76	96	100	117
SKRIFSTOFU-FÓLK, KONUR	85	97	100	109

Neðri fjórðungur gefur til kynna hreint tímakaup þess launþega, sem er þannig staðsettur í launastiganum, að fjórðungur launþega hefur lægra tímakaup en hann, en þrír fjórðu launþega eru með hærri tímakaup.

Miðtala sýnir hreint tímakaup þess sem er í miðjum launastiganum, helmingur launþega nær ekki því tímakaupi sem miðtalan gefur til kynna, hinn helmingurinn er með tímakaup yfir miðtölu.

Efri fjórðungur sýnir tímakaup launþega sem er með hærri tímakaup en 3/4 hlutar launþegahópsins, en einn fjórðungur hefur tímakaup sem er yfir mörkum efri fjórðungs.

2.3

Greitt tímakaup miðað við kauptaxta.

Línuritinn hér á eftir lýsa þróun hreins tímakaups miðað við kauptaxta en tölur yfir hreint tímakaup hafa birst í Fréttabréfinu frá 2. ársfjórðungi 1980. Ýmsar skýringar koma til greina til útskýringar á þeim sveiflum sem fram koma í línuritunum og erfitt að sundurgreina áhrif hverrar um sig. Helstu skýringarnar verða nú tíundaðar.

Fyrsta skýring gæti verið sveifla í úrtakinu því þótt það sé til-
tölulega stöðugt frá ársfjórðungi til ársfjórðungs þá kemur fyrir
að fyrirtæki hætist við eða detti út. Meðaltal hreins tímakaups
allra starfa er viðkvæmt fyrir úrtakssveiflum vegna þess að það er
óvegið meðaltal.

Önnur skýring gæti verið mismunandi vægi einstakra mánaða innan
ársfjórðungs. Þetta gerist ef fleiri eru á launaskrá úrtaksfyrir-
tækjanna einn mánuðinn í ársfjórðungi heldur en hina mánuðina og
launabreytingar eiga sér stað á tímabilinu.

Þriðja skýring sem til greina kemur er launskrið og fjórða skýring
gæti verið að skekkja væri í mati á taxtahækkunum. Eftirfarandi
tafla sýnir þær prósentutölur sem línuritinn byggjast á.

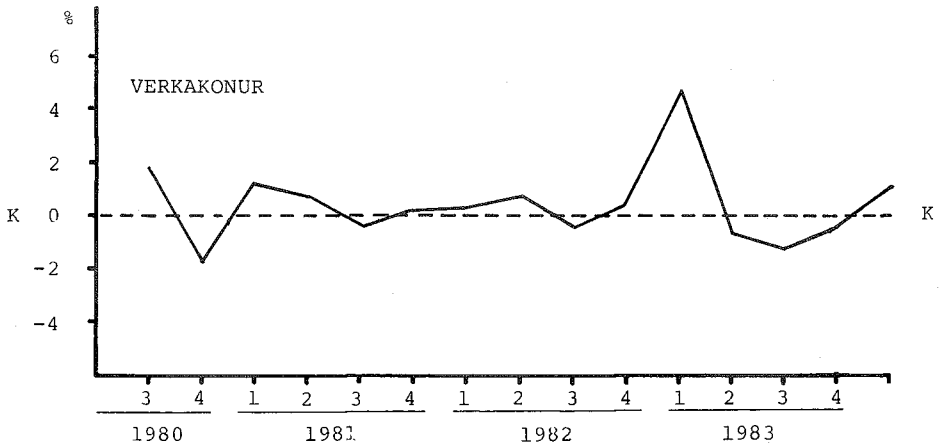
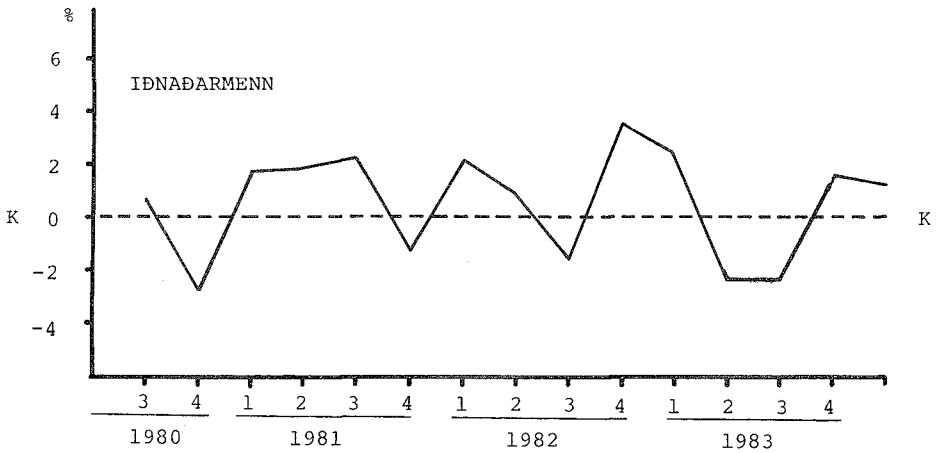
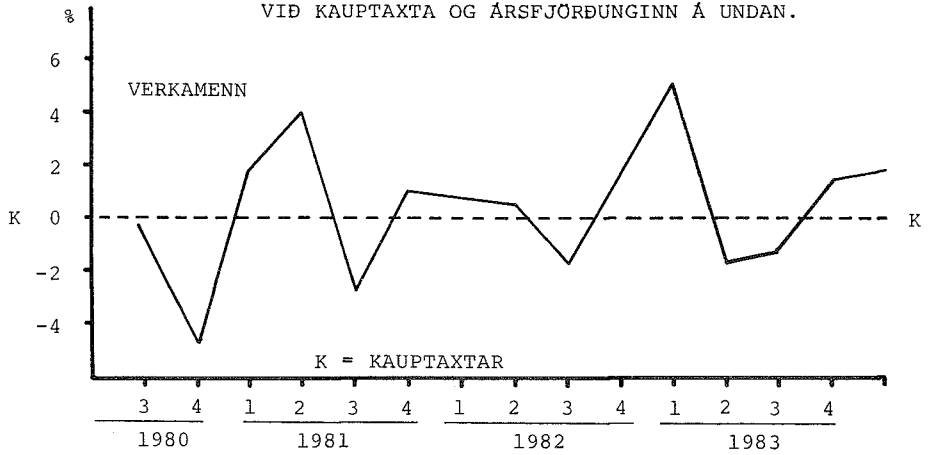
Eins og sjá má hækkaði hreint tímakaup meira en kauptaxtar hjá starfs-
stéttunum þremur á 1. ársfjórðungi 1984, miðað við síðasta ársfjórð-
ung á undan. Sé miðað við heilt ár hefur tímakaup hækkað minna en
taxtar hjá iðnaðarmönnum og verkakönunum, en tímakaup verkamanna hefur
u.þ.b. hækkað samkvæmt taxta.

Uppsöfnuðu breytingarnar sýna, að síðan á 3. ársfjórðungi 1980 hefur
hreint tímakaup í heild hækkað meira en taxti hjá starfsstéttunum
þremur, sbr. línurit 2.2.

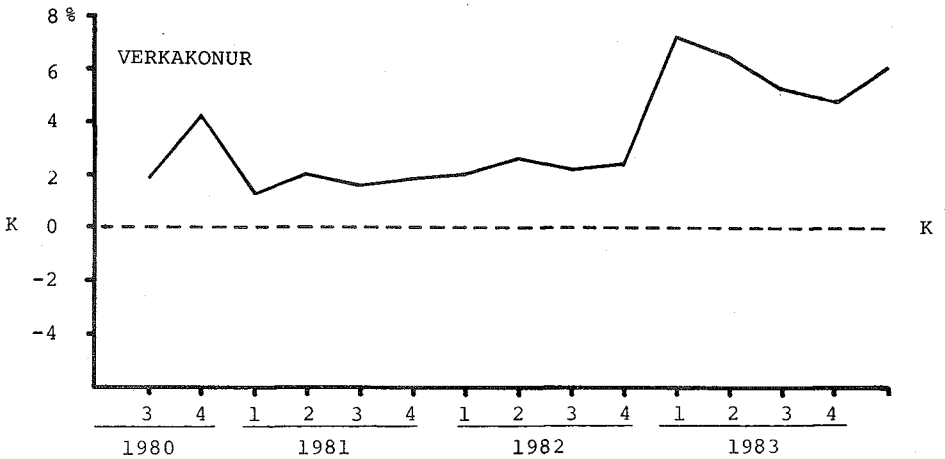
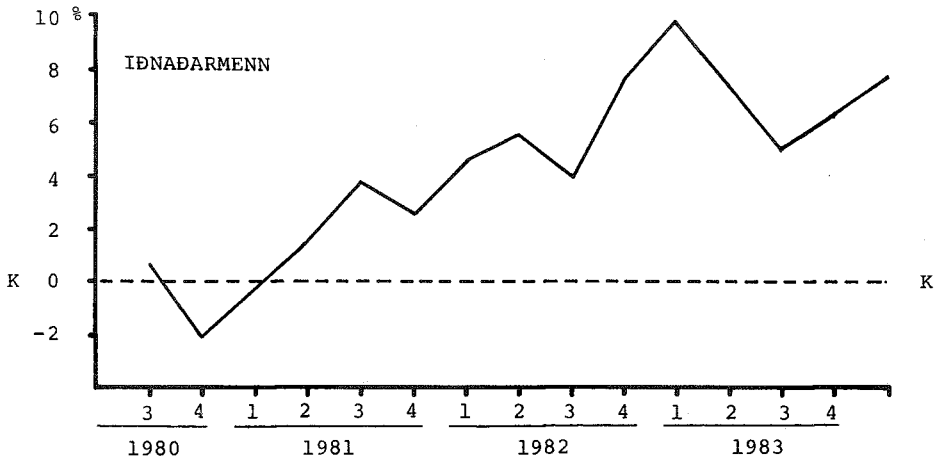
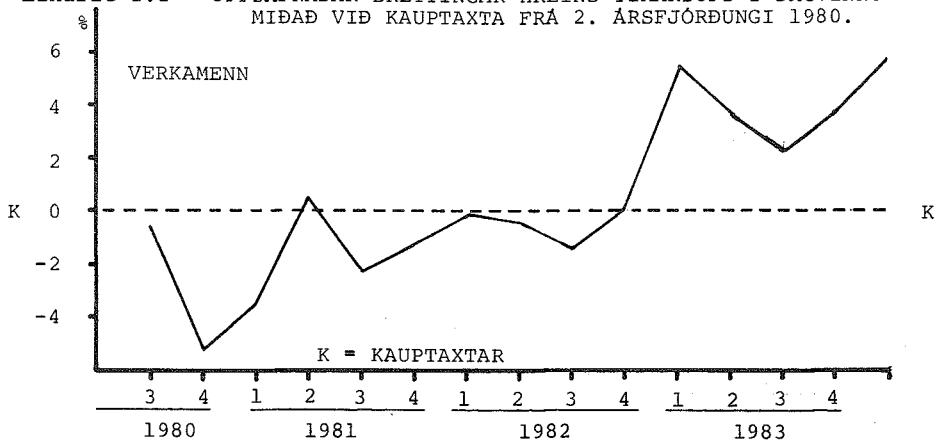
Breyting hreins tímakaups miðað við kauptaxta.

	Breyting frá síðasta ársfjórð.			Uppsöfnuð breyting			Breyting m.v. heilt ár		
	Verkm.	Iðnm.	Verkak.	Verkm.	Iðnm.	Verkak.	Verkm.	Iðnm.	Verkak.
1980 3.ársfj.	-0,4	0,7	1,8	-0,4	0,7	1,8			
4. "	-4,8	-2,8	-1,7	-5,2	-2,1	0,1			
1981 1.ársfj.	1,7	1,8	1,2	-3,5	-0,3	1,3			
2. "	4,0	1,8	0,7	0,5	1,5	2,0	0,3	1,3	2,0
3. "	-2,8	2,2	-0,4	-2,3	3,7	1,6	-2,1	2,9	0,2
4. "	1,0	-1,2	0,1	-1,3	2,5	1,7	3,8	4,6	1,6
1982 1.ársfj.	1,2	2,1	0,2	-0,1	4,6	1,9	3,3	4,8	0,6
2. "	0,5	0,9	0,7	-0,4	5,5	2,6	-0,2	3,9	0,5
3. "	-1,8	-1,6	-0,5	-1,4	3,9	2,1	0,8	0,1	0,6
4. "	1,4	3,6	0,3	0,0	7,5	2,4	1,3	5,0	0,6
1983 1.ársfj.	5,4	2,3	4,7	5,4	9,8	7,1	5,5	5,3	5,3
2. "	-1,8	-2,4	-0,7	3,6	7,4	6,4	3,1	1,8	3,9
3. "	-1,3	-2,4	-1,2	2,3	5,0	5,2	3,5	1,0	3,1
4. "	1,6	1,5	-0,3	3,9	6,5	4,9	3,7	-1,2	2,4
1984 1.ársfj.	1,8	1,3	1,1	5,7	7,8	6,0	0,1	-2,2	-1,2

Línurit 2.1

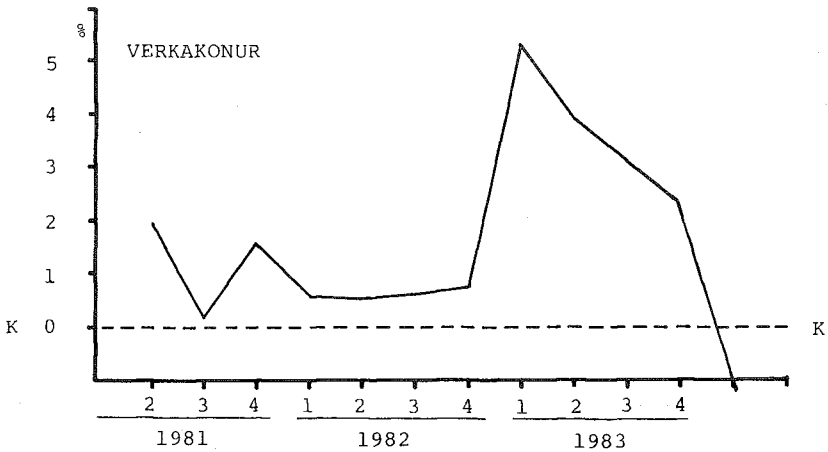
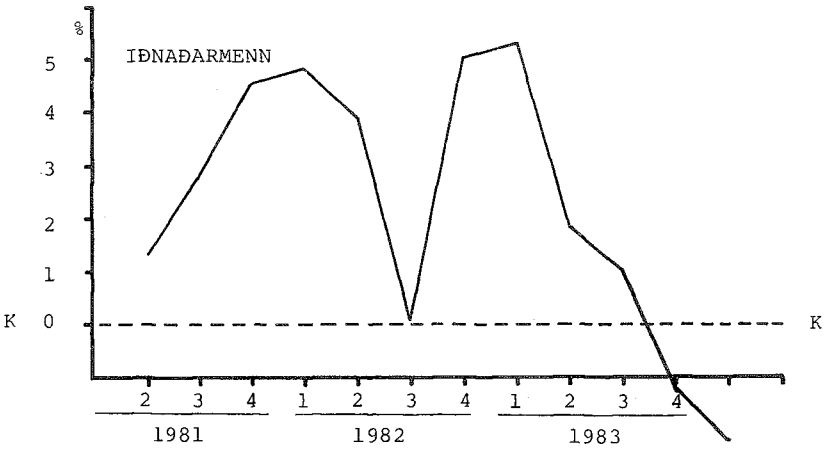
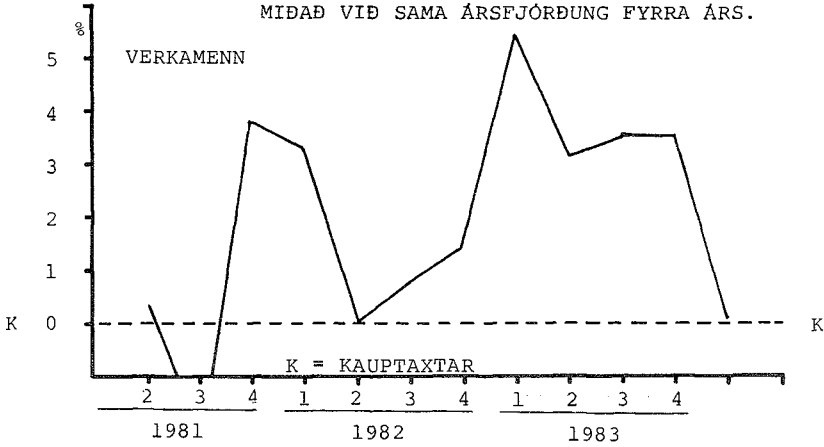
BREYTINGAR HREINS TÍMAKAUPS Í DAGVINNU MIÐAÐ
VIÐ KAUPTAXTA OG ÁRSFJÖRÐUNGINN Á UNÐAN.

Linurit 2.2 UPPSAFNAÐAR BREYTINGAR HREINS TÍMAKSUPS Í DAGVINNU
MIÐAÐ VIÐ KAUPТАХТА FRÁ 2. ÁRSFJÓRÐUNGI 1980.

Línurit 2.3

HÆKKUN HREINS TÍMAKAUPS UMFRAM KAUPTAXTA
MIÐAÐ VIÐ SAMA ÁRSFJÓRDUNG FYRRA ÁRS.

3.1Tímakaup - Kaupmáttur.

Tölflur 3.1, 3.2 og 3.3 sýna greitt tímakaup verkamanna, verkakvenna og iðnaðarmanna á höfuðborgarsvæðinu. Hér eru hin ýmsu störf vegin upp á sama hátt og tíðkaðist í tölflum 3.1 - 3.6 í Fréttabréfum á undan hefti 60. Vogir þær sem notaðar eru við þessa útreikninga eru gamlar og úr sér gengnar og eru nú í endurskoðun hjá Kjararannsóknarnefnd.

Tafla 3.4 sýnir vísitölu framfærslukostnaðar og vísitölu vöru og þjónustu miðað við stöðu þeirra í miðjum mánuði. Sú breyting hefur orðið á vísitölunum að nú er miðað við grunnárið 1980 sem 100 í stað 1971 áður.

Tölflur 3.5, 3.6 og 3.7 sýna kaupmátt greidds tímakaups verkamanna, iðnaðarmanna og verkakvenna á höfuðborgarsvæðinu, miðað við báðar vísitölurnar.

Hér er miðað við 1980 sem 100 og eru kaupmáttartölurnar því all frábrugðnar þeim sem áður hafa birst þar sem 1971 var 100. Að sjálfsögðu eru breytingar milli ára þær sömu en aðeins er miðað við annan grunn.

Stærðir þær sem hér hefur verið getið um breyttust á eftirfarandi hátt frá 1. ársfjórðungi 1983 og 4. ársfjórðungi 1983 til 1. ársfjórðungs 1984.

Breytingar til 1. ársfjórðungs 1984.

	Frá 4.ársfj.	Frá 1.ársfj.
	<u>1983</u>	<u>1983</u>
Tímak.í dagv.verkam.	3,7	27,9
Meðaltímak.verkam.	2,5	28,4
Tímak.í dagv.iðnaðarm.	0,1	28,1
Meðaltímak.iðnaðarm.	0,7	29,4
Tímak.í dagv.verkak.	0,6	36,4
Meðaltímak.verkak.	- 1,8	38,9
Visitala framf. kostn.	3,03	56,27
Visitala vöru og þjón.	3,10	56,59

Eins og sést af þessu yfirliti hafa bæði vísitala framfærslukostnaðar og vísitala vöru - og þjónustu hækkað meira en tíma-kaupið frá 4. ársfjórðungi 1983. Kaupmáttur tímakaups allra þessara starfsstétta hefur því minnkað.

TÍMAKAUF
VERKAMENN

TAFLA 3.1	Tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting	
			1. %	2. %
1971	1,07	1,22	14,0	14,4
1972	1,39	1,60	29,8	31,6
1973	1,73	2,03	24,4	26,6
1974	2,66	3,12	54,1	53,7
1975	3,51	4,01	31,7	28,6
1976	4,59	5,29	30,7	31,8
1977	6,43	7,28	40,1	37,9
1978	9,79	11,10	52,3	52,4
1979	14,05	15,98	43,6	44,0
1980	21,86	24,79	55,6	55,1
1981	34,09	39,26	55,9	58,4
1982	52,33	59,92	53,5	52,6
1983	80,13	91,06	53,1	52,0
1978 1. ársfj.	8,32	9,30	10,3	8,9
2. "	9,16	10,52	10,1	13,1
3. "	10,40	11,81	13,5	12,3
4. "	11,27	12,76	8,5	8,0
1979 1. ársfj.	11,99	13,43	6,3	5,2
2. "	12,92	14,43	7,8	7,4
3. "	14,76	17,22	14,2	19,3
4. "	16,53	18,82	12,0	9,3
1980 1. ársfj.	18,51	20,87	12,0	10,9
2. "	20,27	22,89	9,5	9,7
3. "	22,45	25,62	10,8	11,9
4. "	26,20	29,78	16,7	16,2
1981 1. ársfj.	29,94	34,25	14,3	15,0
2. "	32,41	37,63	8,2	9,9
3. "	34,78	40,11	7,3	6,6
4. "	39,21	45,05	12,7	12,3
1982 1. ársfj.	43,64	50,00	11,3	11,0
2. "	48,60	56,25	11,4	12,5
3. "	55,68	63,95	14,6	13,7
4. "	61,42	69,53	10,3	8,7
1983 1. ársfj.	70,03	79,32	14,0	14,1
2. "	79,37	90,30	13,3	13,8
3. "	83,95	95,29	5,8	5,5
4. "	87,21	99,34	3,9	4,3
1984 1. ársfj.	89,58	101,84	2,7	2,5

TÍMAKAUP
ÍÐNADARMENN

TAFLA 3.2	Tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting	
			1. %	2. %
1971	1,42	1,59	17,9	19,1
1972	1,83	2,06	27,5	29,8
1973	2,26	2,61	24,6	26,2
1974	3,62	4,20	60,1	61,2
1975	4,65	5,35	28,3	27,4
1976	6,09	6,96	30,9	30,0
1977	8,47	9,57	39,1	37,5
1978	12,53	14,16	48,0	47,9
1979	18,36	20,81	46,5	47,0
1980	28,24	32,01	53,8	53,8
1981	43,87	49,54	55,3	54,8
1982	67,09	75,07	52,9	51,5
1983	103,93	116,03	54,9	54,6
1978 1. ársfj.	10,78	12,08	9,5	8,2
2. "	11,72	13,37	8,7	10,6
3. "	13,14	14,92	12,1	11,7
4. "	14,49	16,27	10,3	9,0
1979 1. ársfj.	15,58	17,37	7,5	6,8
2. "	16,97	19,03	8,9	9,6
3. "	19,27	22,28	13,6	17,1
4. "	21,61	24,54	12,1	10,1
1980 1. ársfj.	23,89	27,06	10,6	10,3
2. "	26,14	29,91	9,4	10,5
3. "	28,93	32,81	10,7	9,7
4. "	33,99	38,25	17,5	16,6
1981 1. ársfj.	38,99	43,86	14,7	14,7
2. "	41,75	47,29	7,1	7,8
3. "	44,91	50,81	7,6	7,4
4. "	49,82	56,19	10,9	10,6
1982 1. ársfj.	56,13	62,58	12,7	11,4
2. "	62,53	69,89	11,4	11,7
3. "	71,70	80,35	14,7	15,0
4. "	77,87	87,49	8,6	8,9
1983 1. ársfj.	89,71	99,59	15,2	13,8
2. "	101,78	114,66	13,5	15,1
3. "	109,49	121,87	7,6	6,3
4. "	114,75	128,01	4,8	5,0
1984 1. ársfj.	114,90	128,89	0,1	0,7

TÍMAKAUP
VERKAKONUR

<u>TAFLA 3.3</u>	Tímak. í dagv. kr.	Meðal- tímak. kr.	Hlutfallsleg breyting	
			1. %	2. %
1971	0,91	0,95	14,6	15,6
1972	1,20	1,25	31,6	32,2
1973	1,45	1,53	21,1	21,9
1974	2,17	2,31	49,9	51,0
1975	2,89	3,02	33,1	31,1
1976	3,86	4,09	33,6	35,2
1977	5,52	5,79	42,9	41,7
1978	8,80	9,24	59,4	59,5
1979	12,75	13,45	44,9	45,5
1980	20,14	21,20	58,0	57,6
1981	31,17	33,25	54,8	56,8
1982	47,51	50,91	52,4	53,1
1983	72,81	77,99	53,3	53,2
1978 1. ársfj.	7,34	7,65	12,4	10,6
2. "	8,17	8,71	11,3	13,8
3. "	9,44	9,97	15,3	14,4
4. "	10,24	10,64	8,4	6,8
1979 1. ársfj.	10,87	11,49	6,2	8,0
2. "	11,82	12,50	8,7	8,8
3. "	13,39	14,14	13,3	13,1
4. "	14,90	15,65	11,3	10,7
1980 1. ársfj.	16,80	17,69	12,8	13,0
2. "	18,53	19,53	10,3	10,4
3. "	20,68	12,86	11,6	11,9
4. "	24,53	25,73	18,6	17,7
1981 1. ársfj.	27,08	28,13	10,4	9,3
2. "	29,57	31,98	9,2	13,7
3. "	31,86	34,07	7,7	6,5
4. "	36,16	38,82	13,5	13,9
1982 1. ársfj.	39,40	41,71	9,0	7,4
2. "	44,78	48,84	13,7	17,1
3. "	51,25	54,64	14,4	11,9
4. "	54,61	58,45	6,6	7,0
1983 1. ársfj.	60,99	64,07	11,7	9,6
2. "	70,68	75,13	15,9	17,3
3. "	76,89	82,13	8,8	9,3
4. "	82,69	90,61	7,5	10,3
1984 1. ársfj.	83,19	89,01	0,6	- 1,8

VISITÖLUR
1980 = 100

Visitölnar eru hér reiknaðar út sem
 ársmeðaltal og ársfjórðungsmeðaltal,
 miðað við stöðu þeirra í miðjum mánuði.

<u>TAFLA 3.4</u>		Framf.	Vörur og	Hækkun %	
		kostn.	þjónusta	1.	2.
1971		6,07	5,64	6,30	7,30
1972		6,71	6,45	10,50	14,40
1973		8,19	8,04	22,16	24,69
1974		11,72	11,43	43,04	42,17
1975		17,46	17,17	48,96	50,23
1976		23,07	22,94	32,17	33,55
1977		30,10	29,92	30,45	30,46
1978		43,36	43,17	44,08	44,26
1979		63,07	62,91	45,46	45,72
1980		100,00	100,00	58,55	58,96
1981		150,87	150,56	50,87	50,56
1982		227,83	227,54	51,02	51,13
1983		419,84	422,62	84,28	85,74
1979	1. ársfj.	51,79	51,62	6,84	6,74
	2. "	58,44	57,73	12,85	11,84
	3. "	66,39	66,18	13,61	14,63
	4. "	75,67	76,11	13,98	15,01
1980	1. ársfj.	83,66	84,09	10,56	10,49
	2. "	94,73	93,95	13,22	11,73
	3. "	104,89	104,68	10,73	11,42
	4. "	116,72	117,28	11,28	12,03
1981	1. ársfj.	132,04	132,96	13,13	13,37
	2. "	144,07	142,69	9,11	7,32
	3. "	155,73	154,64	8,09	8,38
	4. "	171,62	171,94	10,21	11,18
1982	1. ársfj.	189,45	189,96	10,39	10,48
	2. "	210,12	207,75	10,91	9,36
	3. "	238,02	237,30	13,28	14,23
	4. "	273,73	275,14	15,00	15,94
1983	1. ársfj.	325,77	328,93	19,01	19,55
	2. "	398,39	397,56	22,29	20,86
	3. "	461,08	464,42	15,74	16,82
	4. "	494,12	499,57	7,16	7,57
1984	1. ársfj.	509,08	515,07	3,03	3,10

KAUPMÁTTUR
VERKAMENN

TAFLA 3.5	Kaupm. miðað við visit.framf.kostn.		Kaupm. miðað við visit.v.og þjón.	
	tímak. í dagv.	meðal- tímak.	tímak. í dagv.	meðal- tímak.
1971	80,64	81,08	86,79	87,26
1972	94,76	96,19	98,58	100,07
1973	96,63	99,99	98,43	101,85
1974	103,83	107,39	106,46	110,11
1975	91,96	92,65	93,52	94,21
1976	91,02	92,50	91,53	93,02
1977	97,72	97,56	98,31	98,15
1978	103,29	103,27	103,74	103,72
1979	101,91	102,21	102,17	102,47
1980	100,00	100,00	100,00	100,00
1981	103,37	104,97	103,58	105,19
1982	105,07	106,09	105,21	106,23
1983	87,31	87,49	86,74	86,92
1979 1. ársfj.	105,91	104,61	106,26	104,95
2. "	101,14	99,60	102,38	100,83
3. "	101,70	104,63	102,03	104,96
4. "	99,93	97,13	99,35	96,57
1980 1. ársfj.	101,21	100,63	100,70	100,12
2. "	97,88	97,47	98,70	98,28
3. "	97,91	98,53	98,11	98,73
4. "	102,68	102,92	102,19	102,43
1981 1. ársfj.	103,73	104,64	103,01	103,91
2. "	102,91	105,36	103,90	106,38
3. "	102,17	103,90	102,89	104,63
4. "	104,52	105,89	104,32	105,69
1982 1. ársfj.	105,38	106,46	105,09	106,18
2. "	105,81	107,99	107,02	109,22
3. "	107,01	108,38	107,34	108,71
4. "	102,64	102,46	102,12	101,94
1983 1. ársfj.	98,35	98,22	97,40	97,28
2. "	91,14	91,43	91,33	91,62
3. "	83,29	83,37	82,69	82,77
4. "	80,74	81,10	79,86	80,21
1984 1. ársfj.	80,50	80,70	79,56	79,76

Sjá línurit 3.1.

KAUPMÁTTUR
ÍÐNAÐARMENN

TAFLA 3.6	Kaupm. miðað við visit.framf.kostn.		Kaupm. miðað við visit.v.og þjón.	
	tímak. í dagv.	meðal- tímak.	tímak. í dagv.	meðal- tímak.
1971	82,84	81,83	89,15	88,07
1972	96,57	95,91	100,47	99,78
1973	97,71	99,56	99,54	101,41
1974	109,37	111,95	112,15	114,79
1975	94,31	95,72	95,90	97,34
1976	93,48	94,25	94,01	94,78
1977	99,64	99,33	100,24	99,92
1978	102,33	102,02	102,78	102,47
1979	103,08	103,08	103,34	103,34
1980	100,00	100,00	100,00	100,00
1981	102,97	102,58	103,18	102,79
1982	104,28	102,94	104,41	103,07
1983	87,66	86,34	87,08	85,77
1979 1. ársfj.	106,53	104,78	106,88	105,12
2. "	102,83	101,73	104,09	102,98
3. "	102,78	104,84	103,11	105,17
4. "	101,13	101,31	100,54	100,73
1980 1. ársfj.	101,12	101,05	100,60	100,53
2. "	97,71	98,64	98,52	99,46
3. "	97,67	97,72	97,86	97,92
4. "	103,12	102,38	102,63	101,89
1981 1. ársfj.	104,56	103,77	103,84	103,05
2. "	102,62	102,54	103,61	103,54
3. "	102,12	101,93	102,84	102,65
4. "	102,79	102,28	102,60	102,09
1982 1. ársfj.	104,91	103,19	104,63	102,92
2. "	105,38	103,91	106,58	105,10
3. "	106,67	105,46	106,99	105,78
4. "	100,74	99,85	100,22	99,34
1983 1. ársfj.	97,51	95,50	96,58	94,59
2. "	90,47	89,91	90,66	90,10
3. "	84,09	82,57	83,48	81,98
4. "	82,23	80,93	81,34	80,05
1984 1. ársfj.	79,92	79,10	78,99	78,18

Sjá línurit 3.1.

KAUPMÁTTURVERKAKONUR

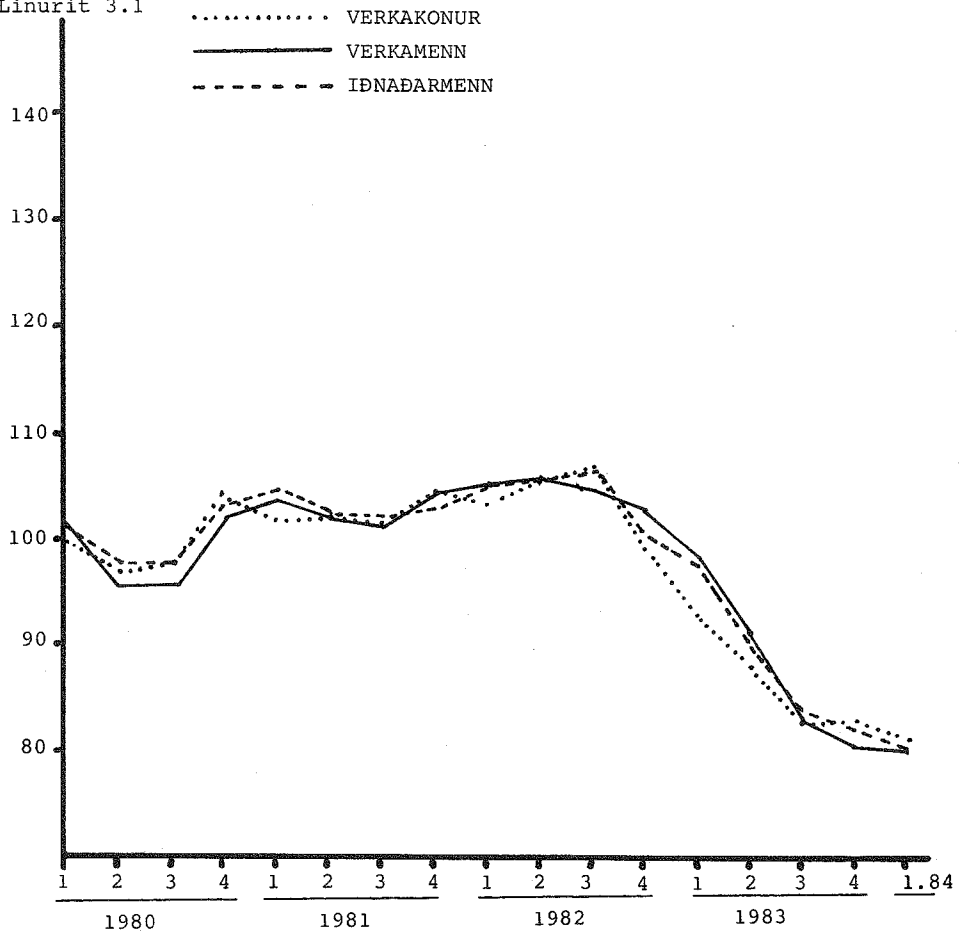
<u>TAFLA 3.7</u>	<u>Kaupm. miðað við</u> <u>visit.framf.kostn.</u>		<u>Kaupm. miðað við</u> <u>visit.v.og þjón.</u>	
	tímak. í dagv.	meðal- tímak.	tímak. í dagv.	meðal- tímak.
1971	74,44	73,82	80,11	79,45
1972	88,80	87,87	92,38	91,41
1973	87,91	88,12	89,55	89,76
1974	91,93	92,97	94,27	95,33
1975	82,19	81,59	83,57	82,97
1976	83,08	83,63	83,55	84,10
1977	91,06	90,74	91,60	91,28
1978	100,77	100,52	101,21	100,96
1979	100,38	100,59	100,63	100,85
1980	100,00	100,00	100,00	100,00
1981	102,58	103,96	102,79	104,17
1982	103,54	105,40	103,67	105,54
1983	86,11	87,62	85,54	87,05
1979 1. ársfj.	104,21	104,65	104,56	104,99
2. "	100,43	100,89	101,66	102,13
3. "	100,14	100,46	100,46	100,78
4. "	97,77	97,56	97,20	96,99
1980 1. ársfj.	99,71	99,74	99,20	99,23
2. "	97,12	97,25	97,93	98,05
3. "	97,89	57,83	98,09	57,95
4. "	104,35	103,98	103,85	103,49
1981 1. ársfj.	101,83	100,49	101,13	99,80
2. "	101,91	104,71	102,90	105,72
3. "	101,58	103,20	102,30	103,92
4. "	104,62	106,70	104,42	106,50
1982 1. ársfj.	103,26	103,85	102,99	103,57
2. "	105,82	109,64	107,02	110,89
3. "	106,91	108,28	107,24	108,61
4. "	99,06	100,72	98,55	100,21
1983 1. ársfj.	92,96	92,77	92,07	91,88
2. "	88,09	88,95	88,27	89,14
3. "	82,80	84,02	82,21	83,42
4. "	83,09	86,50	82,19	85,55
1984 1. ársfj.	81,14	82,47	80,19	81,52

Sjá línurit 3.1.

KAUPMÁTTUR GREIDDS TÍMAKAUPS
MÍÐAÐ VIÐ VÍSITÖLU FRAMFÆRSLUKOSTNAÐAR.

1980 : 100

Linurit 3.1

4.1

Vinnutími.

Tafla 4.1. sýnir ársfjórðungs- og ársmeðaltöl vinnustunda verkafólks og iðnaðarmanna á viku á tímabilinu 1974 - 1984. Tafla þessi tekur aðeins til höfuðborgarsvæðisins og eru tölurnar unnar samkvæmt eldri úrvinnsluaðferð.

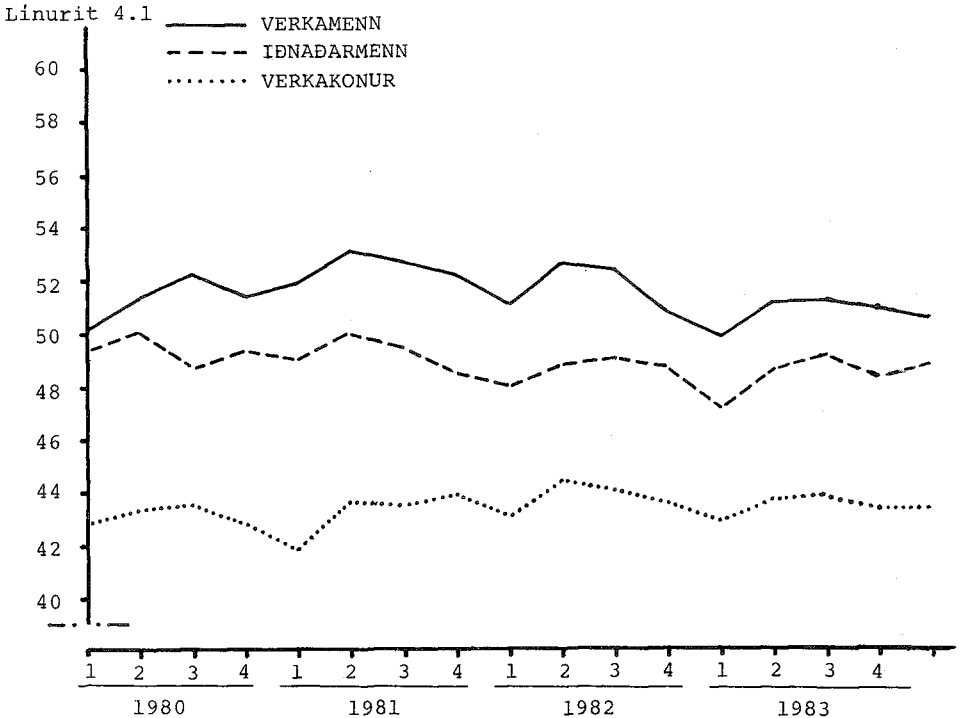
TAFLA 4.1

Meðaltal vikulegs fjölda greiddra stunda verkafólks
og iðnaðarmanna á höfuðborgarsvæðinu 1974 - 1984.

		Verka- menn	Verka- konur	Iðnaðar- menn	Vegio meðaltal
1974	Ársmeðaltal	54,5	43,5	52,6	52,0
1975	Ársmeðaltal	52,3	43,1	51,7	50,5
1976	Ársmeðaltal	54,0	43,8	52,0	51,6
1977	Ársmeðaltal	51,2	43,1	50,3	49,5
1978	Ársmeðaltal	51,6	43,9	50,5	49,9
1979	Ársmeðaltal	51,4	43,7	50,1	49,6
1980	Ársmeðaltal	51,4	43,2	49,5	49,3
1981	Ársmeðaltal	52,5	43,3	49,4	49,9
1982	Ársmeðaltal	51,7	43,9	48,8	49,4
1983	Ársmeðaltal	50,8	43,6	48,4	48,7
1981	1. ársfj.	51,9	41,9	49,2	49,3
	2. "	53,2	43,8	50,1	50,5
	3. "	52,8	43,6	49,6	50,1
	4. "	52,3	44,0	48,6	49,6
1982	1. ársfj.	51,2	43,2	48,1	48,8
	2. "	52,7	44,5	48,9	50,0
	3. "	52,4	44,1	49,2	49,9
	4. "	50,7	43,7	48,8	48,8
1983	1. ársfj.	49,9	42,9	47,2	47,8
	2. "	51,2	43,8	48,7	49,1
	3. "	51,1	43,9	49,1	49,2
	4. "	50,8	43,3	48,5	48,7
1984	1. ársfj.	50,4	43,3	49,0	48,7

Sú stytting vinnutíma sem átt hefur sér stað á hverjum ársfjórðungi frá 1982 virðist hafa stöðvast á 4. ársfjórðungi 1983 og síðan snúist í lengingu á 1. ársfjórðungi 1984 og er þá miðað við sama ársfjórðung fyrra árs.

ÁRSFJÓRÐUNGSMEÐALTÖL FYRIR VIKU-
LEGAN FJÖLDA VINNUSTUNDA VERKA-
FÓLKS OG IÐNADARMANNA 1980-1983.

Linurit 4.1 sýnir á myndrænan hátt þær niðurstöður sem fram koma í töflu 4.1 hér að framan. Vinnutíamælingar þær sem hér um ræðir hófust árið 1974. Athygli skal vakin á því, að mælingar þessar taka eingöngu til þeirra sem vinna 400 klst. eða meira í dagvinnu á hverjum ársfjórðungi. Vegna samanburðar er dagvinnutími á viku færður í fullar 40 stundir og eftir- og næturvinnu hækkuð til samræmis.

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 4.2

VINNUTÍMATAFLA - 1. ársfj. 1984VERKAMENN

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalfj. vinnust. á viku
<u>VERKAMENN Á</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	40,0	4,3	6,4	50,7
Fiskvinna	40,0	4,6	7,1	51,7
Hafnarvinna	40,0	4,4	7,4	51,8
Pakkhúsvinna	40,0	4,5	7,3	51,8
Byggingarvinna	40,0	7,6	1,6	49,2
Verksmiðjuvinna	40,0	2,3	4,4	46,7
Slippvinna	40,0	4,6	4,1	48,7
Bifreiðastjórn	40,0	5,2	8,2	53,4
Ýtu-og kranastj.	40,0	7,3	11,7	59,0
Lyftaravinna	40,0	4,8	9,6	54,4
Ófaglærðir við:				
Málmsmiðar	40,0	5,7	8,6	54,3
Trésmiðar	40,0	3,1	2,6	45,7
Bifr.sm.og viðg.	40,0	4,1	1,7	45,8
Önnur störf	40,0	4,6	5,9	50,5
<u>VERKAMENN UTAN</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	40,0	4,0	7,0	51,0
Fiskvinna	40,0	4,1	9,5	53,6
Hafnarvinna	40,0	2,7	7,5	50,2
Pakkhúsvinna	40,0	3,7	3,8	47,5
Verksmiðjuvinna	40,0	2,8	4,9	47,7
Bifreiðastjórn	40,0	4,9	9,1	54,0
Önnur störf	40,0	4,8	3,7	48,5
<u>ALLIR VERKAMENN</u>				
<u>Í ÚRTAKINU</u>	40,0	4,1	6,7	50,8

ALLT ÚRTAKIDTAFLA 4.3 VINNUTÍMATAFLA - 1. ársfj. 1984IÐNAÐARMENN

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalfj. vinnust. á viku
<u>IÐNAÐARMENN Á</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	40,0	4,7	4,5	49,2
Málmsmiðar	40,0	5,6	4,7	50,3
Skipasm. og viðg.	40,0	3,6	1,9	45,5
Trésmiðar	40,0	5,1	2,6	47,7
Húsgagnagerð	40,0	4,9	4,3	49,2
Bifr.sm.og viðg.	40,0	5,8	4,0	49,8
Rafvirkjun	40,0	5,4	4,7	50,1
Prentun og bókað.	40,0	-	7,9	47,9
Önnur störf	40,0	3,3	6,1	49,4
<u>IÐNAÐARMENN UTAN</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	40,0	4,6	5,2	49,8
Málmsmiðar	40,0	4,5	5,3	49,8
Trésmiðar	40,0	6,0	3,0	49,0
Bifr.sm.og viðg.	40,0	7,9	3,8	51,7
Rafvirkjun	40,0	4,3	4,8	49,1
Kjötiðnaður	40,0	5,4	1,3	46,7
Mjólkuriðnaður	40,0	1,4	11,0	52,4
Önnur störf	40,0	3,1	6,4	49,5
<u>ALLIR IÐNAÐARMENN</u>				
<u>Í ÚRTAKINU</u>	40,0	4,6	4,9	49,5

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 4.4 VINNUTÍMATAFLA - 1. ársfj. 1984
VERKAKONUR

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalfj. vinnust. á viku
<u>VERKAKONUR Á</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	40,0	1,4	2,1	43,5
Fiskvinna	40,0	1,5	4,3	45,8
Verksmiðjuvinna	40,0	1,3	1,7	43,0
Fatasaumur	40,0	1,4	-	41,4
Brauð-og kökugerð	40,0	1,3	2,5	43,8
Kjötiðnaður	40,0	0,8	1,3	42,1
Önnur störf	40,0	1,7	1,3	43,0
<u>VERKAKONUR UTAN</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	40,0	1,8	3,7	45,5
Fiskvinna	40,0	2,3	4,9	47,2
Verksmiðjuvinna	40,0	0,6	1,3	41,9
Fatasaumur	40,0	0,4	-	40,4
Brauð-og kökugerð	40,0	0,2	0,6	40,8
Kjötiðnaður	40,0	2,4	0,6	43,0
Önnur störf	40,0	1,5	3,7	45,2
<u>ALLAR VERKAKONUR</u>				
<u>Í ÚRTAKINU</u>	40,0	1,7	3,2	44,9

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 4.5

VINNUTÍMATAFLA - 1. ársfj. 1984VERSLUNARFÓLKKARLAR

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalfj. vinnust. á viku
<u>KARLAR Á</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	40,0	2,8	2,6	45,4
Störf í dagvöruverslunum	40,0	2,7	3,8	46,5
Afgr. á vefnaðarv.	40,0	3,1	5,8	48,9
Afgr. á byggingarv.	40,0	4,0	4,0	48,0
Afgr. á bifr.varahl.	40,0	4,4	1,8	46,2
Verslunarstjórar	40,0	1,7	2,6	44,3
Heildsölustörf	40,0	2,5	1,2	43,7
Önnur afgr.störf	40,0	2,0	0,4	42,4
 <u>KARLAR UTAN</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	40,0	3,2	3,6	46,8
Störf í dagvöruverslunum	40,0	4,1	5,6	49,7
Afgr. á byggingav.	40,0	3,2	3,3	46,5
Afgr. á bifr.varahl.	40,0	3,4	3,6	47,0
Verslunarstjórar	40,0	3,2	3,7	46,9
Heildsölustörf	40,0	2,4	1,2	43,6
Önnur störf	40,0	1,5	1,1	42,6
 <u>KARLAR, LANDIÐ ALLT</u>	40,0	3,0	3,2	46,2

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 4.6

VINNUTÍMATAFLA - 1. ársfj. 1984VERSLUNARFÓLKKONUR

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalfj. vinnust. á viku
<u>KONUR Á</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	40,0	1,6	3,6	45,2
Störf í dagvöruverslunum	40,0	1,7	3,6	45,3
Afgr. á vefnaðarv.	40,0	0,9	3,5	44,4
Heildsölustörf	40,0	0,5	0,2	40,7
Verslunarstjórn	40,0	4,0	4,6	48,6
Önnur störf	40,0	1,3	4,2	45,5
<u>KONUR UTAN</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	40,0	1,3	3,4	44,7
Störf í dagvöruverslunum	40,0	1,3	3,8	45,1
Afgr. á vefnaðarv.	40,0	1,3	2,0	43,3
Verslunarstjórn	40,0	1,6	3,3	44,9
Önnur afgr. störf	40,0	1,2	2,5	43,7
<u>KONUR, LANDIÐ ALLT</u>	40,0	1,4	3,5	44,9

ALLT ÚRTAKIÐ

TAFLA 4.7

VINNUTÍMATAFLA - 1. ársfj. 1984SKRIFSTOFUFÓLKKARLAR

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalfj. vinnust. á viku
<u>KARLAR Á</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	40,0	1,5	1,9	43,4
Alm. skrifst.störf	40,0	1,5	1,4	42,9
Skýrsluvélavinna	40,0	2,7	3,7	46,4
Fulltrúar	40,0	0,9	2,8	43,7
Önnur störf	40,0	0,9	2,2	43,1
<u>KARLAR UTAN</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	40,0	2,1	2,3	44,4
Alm. skrifst.störf	40,0	2,6	2,2	44,8
Fulltrúar	40,0	2,4	0,9	43,3
Skýrsluvélavinna	40,0	3,4	8,0	51,4
Deildar-og skrif- stofustjórar	40,0	1,2	2,4	43,6
Önnur störf	40,0	2,3	0,7	43,0
<u>KARLAR, LANDIÐ ALLT</u>	40,0	1,7	2,1	43,8

ALLT ÚRTAKIÐTAFLA 4.8VINNUTÍMATAFLA - 1. ársfj. 1984SKRIFSTOFUFÓLKKONUR

	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalfj. vinnust. á viku
<u>KONUR Á</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐI</u>	40,0	0,9	0,9	41,8
Alm. skrifst.störf	40,0	1,0	0,9	41,9
Símavarsla	40,0	0,5	0,8	41,3
Ritarar	40,0	0,8	0,6	41,4
Bókarar og gjaldk.	40,0	1,8	2,1	43,9
Skráningarvinna	40,0	0,5	0,9	41,4
Önnur skrifst.störf	40,0	0,2	0,7	40,9
<u>KONUR UTAN</u>				
<u>HÖFUÐBORGARSVÆÐIS</u>	40,0	1,5	1,3	42,8
Alm. skrifst.störf	40,0	1,7	1,5	43,2
Ritarar	40,0	0,5	0,3	40,8
Götunarvinna	40,0	1,8	1,0	42,8
Önnur skrifst.störf	40,0	1,2	1,2	42,4
<u>KONUR, LANDIÐ ALLT</u>	40,0	1,1	1,0	42,1

5.1

Tímakaup eftir atvinnugreinum.

Hér á eftir fara 5 töflur sem eru nýjar af nálinni. Þær eru byggðar annars vegar á hefðbundinni skiptingu í starfsstéttirnar verkamenn, iðnaðarmenn, verkakonur og afgreiðslu- og skrifstofufólk eftir kynjum og hins vegar á skiptingu eftir atvinnugreinum. Flokkað er í atvinnugreinar á sama hátt og gert er í skýrslum Framkvæmdastofnunar og hefur það þann kost að unnt er að fá vagnar heildarniðurstöður fyrir starfsstéttirnar en vogir þær sem notaðar eru í töflunum fengust með sameiginlegri úrvinnslu Kjararannsóknarnefndar og Framkvæmdastofnunar á launamiðum ársins 1982.

Notkun voganna hefur nokkur áhrif á heildarniðurstöður samanborið við óvegna meðaltölin þar sem dregið er úr vægi atvinnugreina sem eru hlutfallslega of fjölmennar í úrtakinu (t.d. fiskiðnaðar) en vægi annarra aukið (t.d. byggingariðnaðar). Notkun voganna hefur þann kost að verulega dregur úr áhrifum sveiflna í úrtakinu þ.e. þegar ný fyrirtæki bætast við eða önnur hætta þótt ekki verði komist fyrir áhrif þess með öllu.

Þær tölur sem hér fara á eftir nýta úrtaksupplýsingarnar betur en það kerfi sem notað hefur verið undanfarin ár. Sem dæmi má nefna að til grundvallar niðurstöðunni fyrir verkamenn liggja 1764 þúsund vinnustundir sem svara til 3390 heilla starfa en niðurstöðurnar fyrir verkamenn í kafla 2 byggjast á 1526 þúsund vinnustundum eða 2935 heilum störfum. Forsendur þær sem byggd er á eru að öðru leiti þær sömu, en þær eru helstar að miðað er við aldurshópin 18-67 ára og vinnutíminn er byggður á þeim einstaklingum sem vinna 400 stundir eða fleiri á ársfjórðungnum.

Í eftirfarandi töflu eru dregnar saman hækkanir tímakaups og breyting vinnutíma samkvæmt vegnum meðaltölum frá 4. ársfjórðungi 1983.

	Hreint tímak.	Hækkun %	Hækkun umf. taxta %	Meðal- vinnut.	Breyt- ing
Verkamenn	85,78	4,9	1,4	50,2	-0,6
Iðnaðarmenn	111,42	2,0	-0,4	49,1	-0,7
Verkakonur	73,71	6,3	2,5	44,6	0,0
Karlar í afg.og skrst.	111,48	8,1	5,5	45,1	-0,4
Konur í afg.og skrst.	88,98	6,7	4,1	43,2	-1,1

Þessar tölur sýna nokkuð minni hækkanir milli ársfjórðunganna en óvegna tölurnar í kafla 2.3 á bls. 19 hjá verkamönnum og iðnaðarmönnum en nokkuð meiri hækkun hjá verkakonum.

TAFLA 5.1

VERKAMENN Á LANDINU ÖLLU
 MEDALTÍMAKAUP OG EINSTAKIR ÞÆTTIR ÞESS.
 1. ársfjórðungur 1984.

Atvinnugreinar	Vog	Þús vst	Meðalvinnutími			Hreint tímak. kr.	Ev. álag kr.	Nv. álag kr.	Vak.v. álag kr.	Bónus álag kr.	Meðal- tíma- kaup kr.
			á viku	Dv.	Ev.						
Fiskiðnaður	26,8	520	40,0	4,1	8,6	78,13	2,48	11,63	0,07	21,34	113,65
Matvælaíðnaður	7,8	237	40,0	3,0	6,3	85,76	2,23	8,89	0,00	0,49	97,37
Vefjariðnaður	3,1	182	40,0	3,4	3,9	88,98	1,99	6,63	1,71	8,98	108,30
Trjávöruiðnaður	2,0	26	40,0	4,4	3,4	88,93	3,47	5,53	0,00	8,80	106,72
Efnaiðnaður	3,0	106	40,0	2,2	3,5	97,35	1,24	6,20	5,29	0,30	110,38
Málmiðnaður	3,3	45	40,0	6,4	6,7	90,19	4,65	10,15	0,00	0,98	105,96
Skipasmiði	1,7	28	40,0	2,5	2,7	84,83	2,08	4,50	0,00	12,96	104,37
Ýmis iðnaður	0,3	13	40,0	5,1	3,9	102,87	3,63	8,25	0,48	0,45	115,68
Byggingarst. einkaaðila	16,5	16	40,0	7,1	0,9	93,15	5,85	1,47	0,11	0,17	100,76
Byggingarst. h.opinb.	8,9	35	40,0	7,4	0,9	85,21	5,27	1,36	1,16	0,00	93,00
Heildverslun	4,6	193	40,0	4,0	4,5	82,71	2,29	7,78	3,02	0,35	96,15
Smásöluverslun	2,2	35	40,0	3,2	5,6	80,63	2,13	8,49	0,00	10,70	101,95
Samgöngur	12,0	272	40,0	4,8	9,1	84,89	2,68	11,78	3,27	2,34	104,95
Þjónusta við atv.rekstur	0,2	10	40,0	7,3	5,1	100,91	5,73	7,89	0,00	0,00	114,53
Persónuleg þjónusta	3,9	18	40,0	6,0	4,8	92,49	4,38	6,05	0,00	1,08	104,00
Óþekkt atvinnugrein	3,7	26	40,0	3,7	6,6	85,08	2,09	9,18	0,00	3,68	100,03
Óvegið meðaltal		1764	40,0	4,0	6,4	84,00	2,52	9,32	1,81	8,32	105,97
Vegið meðaltal	100,0	1764	40,0	4,9	5,3	85,78	3,42	7,46	0,96	7,09	104,71

TAFLA 5.2

ÍÐNAÐARMENN Á LANDINU ÖLLU
MEÐALTÍMAKAUP OG EINSTAKIR ÞÆTTIR ÞESS.
1. ársfjórðungur 1984.

Atvinnugreinar	Vog	Þús vst	Meðalvinnutími á viku			Hreint tímak. kr.	Ev. álag kr.	Nv. álag kr.	Vak.v. álag kr.	Bónus álag kr.	Meðal- tíma- kaup kr.
			Dv.	Ev.	Nv.						
Fiskiðnaður	2,9	39	40,0	6,9	8,4	114,20	6,09	17,63	0,00	0,87	138,79
Matvælaíðnaður	4,2	70	40,0	2,8	8,9	119,86	2,68	16,47	0,00	3,79	142,80
Vefjariðnaður	1,0	16	40,0	4,7	7,4	128,16	4,22	14,26	0,55	0,00	147,19
Trjávöruiðnaður	9,2	31	40,0	4,8	2,2	104,80	4,91	4,25	0,00	14,51	128,47
Pappírsvöruiðnaður	7,7	10	40,0	0,0	7,8	116,17	0,00	15,70	0,00	0,00	131,87
Efnaiðnaður	0,5	24	40,0	1,7	2,1	126,36	1,43	6,76	11,52	0,63	146,70
Málmiðnaður	14,0	95	40,0	6,4	4,9	108,00	5,64	8,61	0,00	0,95	123,19
Skipasmíði	5,5	82	40,0	2,1	2,1	111,06	2,46	4,59	0,00	19,25	137,36
Ýmis iðnaður	1,9	12	40,0	4,8	3,2	115,71	4,96	6,26	0,00	0,00	126,93
Byggingarst. einkaaðila	31,5	23	40,0	5,8	3,1	111,51	5,59	6,15	0,00	3,56	126,81
Byggingarst. h.opinb.	2,6	13	40,0	6,5	0,4	120,76	6,87	0,71	1,09	0,00	129,43
Heildverslun	1,1	33	40,0	3,9	3,9	117,60	3,86	7,63	0,00	0,00	129,10
Smásöluverslun	0,6	11	40,0	3,5	7,0	105,63	2,84	11,52	0,00	38,24	158,23
Samgöngur	3,9	17	40,0	4,2	3,4	115,97	3,41	8,91	2,39	0,00	130,69
Persónuleg þjónusta	13,2	50	40,0	6,8	4,0	107,38	5,99	6,66	0,00	3,10	123,12
Óþekkt atvinnugrein	0,2	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Óvegið meðaltal		542	40,0	4,4	4,6	113,06	4,16	9,00	1,41	5,83	133,46
Vegið meðaltal	100,0	542	40,0	5,0	4,1	111,42	4,75	7,91	0,19	4,47	128,74

TAFLA 5.3

VERKAÐONUR Á LANDINU ÖLLU
MEDALTÍMAKAUP OG EINSTAKIR ÞETTIR ÞESS.
1. ársfjórðungur 1984.

Atvinnugreinar	Vog	Þús vst	Meðalvinnutími á viku			Hreint tímak. kr.	Ev. álag kr.	Nv. álag kr.	Vak.v. álag kr.	Bónus álag kr.	Meaðl- tíma- kaup kr.
			Dv.	Ev.	Nv.						
Fiskiðnaður	42,4	565	40,0	2,2	4,4	69,73	1,35	6,98	0,03	26,86	104,95
Matvælaíðnaður	12,0	98	40,0	1,4	2,4	74,38	0,91	4,22	0,00	0,92	80,43
Vefjariðnaður	13,8	236	40,0	0,9	0,9	73,00	0,43	1,75	4,38	15,15	94,71
Trjávöruiðnaður	0,7	6	40,0	2,4	0,6	90,45	1,88	1,06	0,00	2,49	95,88
Efnaiðnaður	1,4	17	40,0	1,2	0,2	79,39	1,17	3,79	1,04	1,54	86,93
Heildverslun	1,7	61	40,0	0,9	0,7	74,87	1,12	2,69	0,56	0,02	79,25
Smásöluverslun	3,7	21	40,0	1,7	4,9	74,57	1,88	8,40	0,00	4,63	89,48
Veitinga og hótélr.	4,7	24	40,0	1,2	5,0	67,95	0,45	4,91	16,37	0,00	89,67
Samgöngur	1,7	10	40,0	3,4	5,1	92,76	1,90	8,84	1,83	0,00	105,32
Opinber þjónusta	7,1	17	40,0	0,7	0,2	88,39	1,19	0,89	1,56	0,13	92,16
Persónuleg þjónusta	3,5	5	40,0	0,2	1,1	68,29	0,51	1,43	0,00	1,00	71,23
Óþekkt atvinnugrein	7,3	38	40,0	0,0	2,3	67,90	0,21	6,79	14,29	0,00	89,19
Övegið meðaltal		1099	40,0	1,6	2,9	71,89	1,07	5,15	1,76	17,32	97,19
Vegið meðaltal	100,0	1099	40,0	1,7	2,9	73,71	1,16	4,79	1,60	14,09	95,35

TAFLA 5.4

KARLAR Í AFGREIÐSLU OG SKRIFSTOFUSTÖRFUM Á LANDINU ÖLLU

MEÐALTÍMAKAUP OG EINSTAKIR ÞÆTTIR ÞESS.

1. ársfjórðungur 1984.

Atvinnugreinar	Vog	Þús. vst	Meðalvinnutími á viku			Hreint tímak. kr.	Ev. álag kr.	Nv. álag kr.	Vak.v. álag kr.	Bónus álag kr.	Meðal- tíma- kaup kr.
			Dv.	Ev.	Nv.						
Matvælaíðnaður	2,8	33	40,0	3,2	4,2	111,86	3,12	8,17	0,00	0,79	123,94
Vefjariðnaður	1,8	16	40,0	1,4	0,8	130,20	1,82	2,07	0,00	0,00	134,09
Efnaiðnaður	1,5	9	40,0	1,5	2,6	122,17	1,74	5,89	0,00	0,00	129,80
Heildverslun	35,6	126	40,0	2,3	1,9	113,71	2,37	4,04	0,00	0,11	120,24
Smásöluverslun	28,6	153	40,0	2,9	3,6	103,40	2,64	7,20	0,00	3,92	117,16
Samgöngur	7,2	36	40,0	2,0	2,0	109,62	1,07	6,54	5,70	0,07	123,00
Þjónusta við atv.rekstur	8,7	23	40,0	0,6	0,5	127,94	0,78	1,33	0,00	0,00	130,05
Óþekkt atvinnugrein	13,8	19	40,0	6,3	2,6	86,36	4,46	3,70	0,00	5,78	100,30
Óvegið meðaltal		415	40,0	2,4	2,6	111,03	2,35	5,76	0,44	1,75	121,32
Vegið meðaltal	100,0	415	40,0	2,4	2,7	111,48	2,23	5,71	0,41	1,42	121,25

TAFLA 5.5

KONUR Í AFGREIÐSLU OG SKRIFSTOFUSTÖRFUM Á LANDINU ÖLLU

MEÐALTÍMAKAUP OG EINSTAKIR ÞETTIR ÞESS.

1. ársfjórðungur 1984.

Atvinnugreinar	Vog	Þús vst	Meðalvinnutími			Hreint tímak kr.	Ev. álag kr.	Nv. álag kr.	Vak.v. álag kr.	Bónus álag kr.	Meðal- tíma kaup kr.
			Dv.	Ev.	Nv.						
Matvælaíðnaður	4,5	66	40,0	2,0	3,1	92,11	1,64	5,91	0,00	0,00	99,66
Vefjariðnaður	1,5	16	40,0	1,3	1,5	107,99	1,28	2,80	0,00	0,28	112,35
Efnaiðnaður	0,9	9	40,0	2,1	1,1	119,54	2,38	2,28	0,00	0,00	124,20
Heildverslun	15,6	75	40,0	0,9	1,0	99,02	0,89	1,89	0,13	0,00	101,93
Smásöluverslun	53,3	380	40,0	1,4	3,1	80,28	1,20	7,10	0,01	0,38	88,97
Samgöngur	8,0	62	40,0	0,5	0,5	106,02	0,39	2,35	4,29	0,00	113,04
Þjónusta við atv.rekstur	7,6	18	40,0	0,3	0,3	102,55	0,24	0,69	0,00	0,00	103,48
Opinber þjónusta	2,1	46	40,0	1,2	1,2	74,71	1,49	1,52	5,66	0,00	83,37
Óþekkt atvinnugrein	6,5	22	40,0	0,7	1,3	84,48	0,68	4,28	0,30	0,00	89,74
Óvegið meðaltal		695	40,0	1,3	2,2	87,04	1,17	5,36	1,05	0,22	94,85
Vegið meðaltal	100,0	695	40,0	1,1	2,1	88,98	1,04	4,78	0,49	0,21	95,50

6.1Laun og launatengd gjöld.

Í fréttabréfum Kjararannsóknarnefndar hefur árlega verið gefið yfirlit um ýmis launatengd gjöld og annan óbeinan kostnað sem atvinnurekendum ber að greiða til viðbótar launagreiðslum til starfsfólks. Síðasta yfirlit af þessu tagi var birt í fréttabréfi nr. 60. Það yfirlit sem fylgir hér á eftir er mjög líkt því sem síðast var birt, enda hafa ekki orðið miklar breytingar á þessum gjöldum frá sl. ári. Til þessa hefur alltaf verið miðað við taxa-kaup og er það einnig gert nú. Þó hefur sú breyting verið gerð frá fyrri yfirlitum að miðað er við lágmarkstímakaup þar sem það er hærra en þeir taxtar sem notaðir hafa verið. Hvað veikinda- og slysgreiðslur varðar er hér miðað við meðalgreiðslur af þessu tagi samkvæmt úrtaki Kjararannsóknarnefndar árið 1983.

Breytingar á launatengdum gjöldum hafa verið fáar frá síðasta yfirliti. Samkvæmt reglugerð nr. 234 frá 4. maí 1984 hækkaði iðgjald til slysatrygginga úr 0,23% af launum í 0,32%.

Nánari grein er gerð fyrir öllum gjöldum hér á eftir. Eins og fram kemur í því yfirliti eru sum gjöldin greidd eftir á af launum síðastliðins árs. Til þess að finna raungildi þessara greiðslna er hér reiknað með að raungildi þessara greiðslna sé 80% af upphæðinni miðað við að verðhækkun milli áranna 1983 og 1984 sé á bilinu 25 - 30%.

Hér er sem fyrr teknar 6 starfsstéttir, verksmiðjufólk, hafnarverkamenn, fiskvinnslufólk, prentarar, afgreiðslufólk og skrifstofufólk. Miðað er við taxtakaup 1. júlí 1984 og er það eftirfarandi:

1. Kauptaxtar

Iója Lágmarkstekjutrygging kr. 74,50 pr. greiðslustund.

Hafnar-
verkamenn
og fisk-
vinnslu-
fólk

Prentarar Almenn prentun, vinna handsetjara o. fl. eftir 1 ár.

Er 1. júlí kr. 80,08 pr. greiðslustund.

Afgr. Lágmarks-laun kr. 74,50 pr. greiðslustund.

fólk

Skrif-
stofufólk Samkvæmt flokkaskipan skrifstofufólks er 14. fl. B eftir 5 ár kr. 79,87 á greiðslustund þann 1. júlí 1984.

2. Veikinda- og slysgreiðslur.

Um launagreiðslur í veikindatilfellum fer eftir lögum nr. 19/1979, nema launþegi eigi betri rétt samkvæmt ákvæðum kjarasamnings. Lög þessi mæla svo fyrir að á fyrsta starfsári hjá sama atvinnurekanda skuli verka-fólk einskis missa í launum í tvo daga fyrir hvern unninn mánuð, forfallist það vegna veikinda.

Eftir 1 ár samfelld hjá sama atvinnurekanda heldur verka-fólk óskertum launum í 1 mánuð í veikindatilvikum.

Eftir þriggja ára samfelld starf bætist við þetta 1 mánuður á dagvinnulaunum og annar mánuður til eftir fimm ára samfellda ráðningu hjá sama atvinnurekanda.

Um launagreiðslur í slysatilfellum fer eftir þeim lögum sem vitnað er til að framan eða kjarasamningi, veiti hann launþega rýmri rétt. Vinnuveitandi á jafnan rétt til þeirra bóta sem slysatrygging greiðir starfsmanni meðan hann nýtur launa.

Í launagögnum þeim sem Kjararannsóknarnefnd berast árs-fjórðungslega er að finna upplýsingar um greiddar vinnustundir vegna veikinda- og slysa.

Í töflunni hér að neðan má sjá veikinda- og slysprósentur verkafólks fyrir árið 1983. Þessi prósentur er fundin sem hlutfall greiddra veikinda- og slystunda af dagvinnustundum.

Veikinda- og slysprósentur.

	<u>1/83</u>	<u>2/83</u>	<u>3/83</u>	<u>4/83</u>	<u>1983</u>
Verksmiðjufólk	6,8	5,4	4,4	5,1	5,4
Hafnarverkamenn	4,4	5,4	8,2	6,3	6,1
Fiskvinnslufólk	6,6	7,1	4,9	5,6	6,1
Verkafólk, alls	6,0	5,2	3,8	4,5	4,9

Þessar tölur sýna miklar sveiflur í fjarvistum bæði starfa og ársfjórðunga og því verður einungis miðað við meðaltal allra hópanna, 4,9% í yfirlitstöflunum hér á eftir.

3. Orlof.

Orlof er almennt 24 virkir dagar á ári (laugardagar teljast ekki orlofsdagar). Iðjufólk fær 25 daga orlof

eftir 10 ára starf hjá sama iðnfyrirtæki og 27 daga eftir 15 ára starf. Prentarar fá 25 daga orlof á ári (samningar 9. maí 1974) og 28 daga eftir 12 ára starf í iðninni. Verslunarmenn fá 27 daga orlof eftir 10 ára starf hjá sama vinnuveitanda. Til einföldunar er hér aðeins reiknað með 10,68% orlofi á laun prentara og 10,17% orlof á laun annarra.

5. Vinnueftirlitsgjald.

Samkvæmt reglugerð nr. 480/1983 við lög nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum skulu þeir sem hafa starfsemi, þar sem einn eða fleiri menn vinna, greiða iðgjöld í ríkissjóð er nema 0,0905 af greiddum vinnulaunum. Þessar greiðslur skulu notaðar til þess að standa straum af kostnaði við vinnueftirlit ríkisins. Gjaldið er greitt af launum síðasta árs og er því hér miðað við raungildi.

6. Sjúkrasjóður.

Iðgjöld atvinnurekenda til sjúkrasjóða nema að lágmarki 1% af útborguðu kaupi skv. lögum nr. 19/1979.

7. Orlofsheimilasjóður.

Atvinnurekendur greiða 0,25% af öllu kaupi til orlofsheimilasjóða verkalýðsfélaga. Auk þess greiða iðnrekendur (vegna Iðjufólks) önnur 0,25% til eigin orlofs-sjóðs. Samsvarandi regla gildir hjá vinnuveitendum verslunar- og skrifstofufólks þar sem 0,25% launa greiðast til Félagsheimilasjóðs.

8. Lífeyrissjóður.

Greiðsla atvinnurekenda til lífeyrissjóðs er 6% af útborguðu dagvinnukaupi skv. samningi samninganefndar ASÍ og samtaka vinnuveitenda dags. 19. maí 1969.

9. Slysatrygging I.

Í kjarasamningum í des. 1971 var samið um að atvinnurekendur skyldu tryggja starfsfólk fyrir dauða eða varanlegri örorku af völdum slyss í starfi eða á eðli-

legri leið milli heimilis og vinnustaðar. Í kjarasamningum í júní 1977 var ennfremur samið um að greidd-ir skyldu dagpeningar í slysatilfellum. Iðgjöld miðast við fjölda vinnuvíkna og greiðast á sama ári og tryggingin nær til. Iðgjaldsupphæð er ákvörðuð einu sinni á ári og er mismunandi eftir störfum og áhættuflokkum eða frá kr. 3,80 til 22,80 á viku. Iðgjöld miðast hér við 1. júlí 1984.

Iója Flest Iðjufólk er í 4. flokki : 10,20 kr. á viku.

Hafnar- Eru flestir í 9. flokki : 22,80 kr. á viku.

verkamenn

Fisk- Er í 3. flokki sem er 7,50 kr. á viku eða í 5. flokki

vinnslu- sem er 12,10 kr. á viku. Áætlað 9,80 kr. á viku.

fólk

Afgr.fólk Er flest í 2. flokki sem er 7,50 kr. á viku.

Skrif- Er í 1. flokki : 3,80 kr. á viku.

stofufólk

Prentarar Eru í 3., 4. eða 5. flokki, áætlað 8,90 kr. á viku.

10. Atvinnuleysistryggingasjóður.

Vikugjald atvinnurekenda til sjóðsins samkvæmt 10. gr. laga um atvinnuleysistryggingar er kr. 20,52.

11. Lífeyristryggingar.

Lífeyristryggingar taka til ellilífeyris, örorkulífeyris, makabóta, barnalífeyris, mæðralauna, ekkjubóta og ekkjulífeyris. Samkvæmt 20. gr. laga um almanna-tryggingar skulu atvinnurekendur bera 14% af útgjöldum lífeyristrygginganna. Iðgjald er 2% af launum eins og þau eru skilgreind í 25. gr. laga um almannatryggingar. Gjaldið er greitt eftir á og er því reiknað með raungildi.

12. Slysatrygging II.

Um slysatryggingu II gilda ákvæði IV. kafla, 27. - 39. gr. laga um almannatryggingar. Slysatryggingar þessar taka til slysa við vinnu, iðnnám, björgunarstörf og stjórn aflvéla og ökutækja. Útgjöld slysatrygginga skulu borin af atvinnurekendum. Iðgjald reiknast af sama stofni og lífeyristryggingagjald og er fyrir árið

1983 0,32% af launum síðasta árs samkvæmt reglugerð nr. 234 frá 4. maí 1984. Gjaldið er greitt eftir á og er því reiknað með raungildi.

13. Launaskattur.

Samkvæmt reglugerð nr. 145 frá 7. apríl 1982 um launaskatt greiða fyrirtæki í fiskverkun og iðnaði 2,5% launaskatt. Atvinnurekendur í öðrum atvinnugreinum greiða sem fyrr 3,5%.

14. Félagsgjöld atvinnurekenda.

Iója Gjald til Fél. ísl. iðnrekenda og VSÍ er 0,5% af launagreiðslum sl. árs + 0,13% af gjaldstofni iðnlánasjóðsgjalds. Samtals 0,63% greitt eftir á.

Hafnar-
verkamenn Gjald til VSÍ er 0,40% af greiddum launum síðastliðins árs.

og fisk-
vinnslu-
fólk

Prentarar Gjald til FÍP og VSÍ er 1,0% af launum síðastliðins árs.

Afgr.fólk 2% af launagreiðslum.

og skrif-
stofufólk Greitt mánaðarlega.

15. Aðstöðugjald.

Aðstöðugjald leggst á sama stofn og Iðnlánasjóðsgjald og er greitt eftir á. Því er reiknað með raungildi.

Iója og Aðstöðugjald er 1% á gjöld iðnfyrirtækja.

prentarar

Hafnar-
verkamenn Aðstöðugjald er 1,3% á öll gjöld við hafnarvinnu og vöruafgreiðslu, nema á vinnu um borð í skipi 0,65%. Áætlað að meðaltali 1,1%.

Fisk-
vinnslu-
fólk Aðstöðugjald er 0,5% á öll gjöld fyrirtækja í fiskvinnslu.

fólk

Afgr.fólk Áætlað 1% af öllum gjöldum.

og skrif-
stofufólk

16. Iðnlánasjóðsgjald.

Iðnlánasjóðsgjald er nú 0,15% á öll gjöld iðnfyrirtækja nema söluskatt, aðstöðugjald og eignaskatt skv. lögum nr. 45 3. apríl 1963 um Iðnlánasjóð. Raungildi er 0,12% vegna þess að gjaldið er greitt eftir á.

17. Ábyrgðartrygging.

Hér er um frjálsa ábyrgðartryggingu atvinnurekenda að ræða, en hún mun vera mjög algeng. Margir mismunandi áhættuflokkar eru í notkun og er hér miðað við þá algengustu. Gjaldstofn er heildarlaunagreiðslur síðasta árs. Hér eru áhættuflokkar lækkaðir um 20% vegna hækkunar launa frá síðasta ári. Það gefur eftirfarandi niðurstöðu.

	Á laun síðasta árs	Á taxa þessa árs
Iðja	0,71%	0,57%
Hafnarverkamenn	2,26%	1,81%
Fiskvinnsla	1,11%	0,89%
Prentarar	0,46%	0,37%
Afgreiðslufólk	0,20%	0,16%
Skrifstofufólk	0,10%	0,08%

Tafla 6.1

Laun og launatengd gjöld.

Miðað við taxta 1. júlí 1984.

	Iðja kr.	Hafnar- verkam. kr.	Fiskv. fólk kr.	Prent- arar kr.	Afgr. fólk kr.	Skrifst. fólk kr.
1. Dagvinnutaxti	74,50	74,50	74,50	80,08	74,50	79,87
2. Veikinda-og slysagr.	3,65	3,65	3,65	3,92	3,65	3,91
3. Orlof	7,58	7,58	7,58	8,55	7,58	8,12
4. Samtals	85,73	85,73	85,73	92,56	85,73	91,91
5. Vinnueftirlitsgjald	0,06	0,06	0,06	0,07	0,06	0,07
6. Sjúkrasjóður	0,86	0,86	0,86	0,93	0,86	0,92
7. Orlofsheimilásjóður	0,43	0,21	0,21	0,23	0,21	0,23
8. Lífeyrissjóður	5,14	5,14	5,14	5,55	5,14	5,51
9. Slysatrygging I	0,26	0,57	0,25	0,22	0,19	0,10
10. Atvinnuleysistr.sjóður	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51
11. Lífeyristrygging	1,37	1,37	1,37	1,48	1,37	1,47
12. Slysatrygging II	0,22	0,22	0,22	0,24	0,22	0,24
13. Launaskattur	2,14	3,00	2,14	2,31	3,00	3,22
14. Félagsgj. atv. rekenda	0,43	0,27	0,27	0,74	1,71	1,84
15. Aðstöðugjald	0,69	0,75	0,34	0,74	0,69	0,74
16. Iðnlánasjóðsgjald	0,10	-	-	0,11	-	-
17. Ábyrgðartrygging	0,49	1,55	0,76	0,34	0,14	0,07
18. LAUN OG LAUNATENGD GJ.	98,43	100,25	97,88	106,03	99,83	106,82
Óbeinn launakostnaður sem hlutfall af taxta	32,1%	34,6%	31,4%	32,4%	34,0%	33,7%

Tafla 6.2

Launatengd gjöld
sem hlutfall af kaupþöxtum.

	Iðja kr.	Hafnar- verkam. kr.	Fiskv. fólk kr.	Prent- arar kr.	Afgr. fólk kr.	Skrifst. fólk kr.
1. Dagvinnutaxti	100	100	100	100	100	100
2. Veikinda-og slysagr.	4,90	4,90	4,90	4,90	4,90	4,90
3. Orlof	10,17	10,17	10,17	10,68	10,17	10,17
4. Samtala I	115,57	115,57	115,57	116,08	115,57	115,57
5. Vinnueftirlitsgjald	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
6. Sjúkrasjóður	1,15	1,15	1,15	1,16	1,15	1,15
7. Orlofsheimilásjóður	0,58	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29
8. Lífeyrissjóður	6,90	6,90	6,90	6,93	6,90	6,90
9. Slysatrygging I	0,35	0,77	0,34	0,27	0,26	0,13
10. Atvinnuleysisstr.sjóður	0,68	0,68	0,68	0,64	0,68	0,64
11. Lífeyristrygging	1,84	1,84	1,84	1,85	1,84	1,84
12. Slysatrygging II	0,29	0,29	0,29	0,30	0,29	0,29
13. Launaskattur	2,88	4,03	2,88	2,89	4,03	4,03
14. Félagsgj.atv.rekenda	0,58	0,37	0,37	0,92	2,30	2,30
15. Aðstöðugjald	0,92	1,01	0,46	0,92	0,92	0,92
16. Iðnlánasjóðsgjald	0,14	-	-	0,14	-	-
17. Abyrgðartrygging	0,65	2,08	1,02	0,43	0,18	0,09
18. Samtals II	132,62	135,07	131,88	132,90	134,50	134,24
Óbeinn launakostnaður sem hlutfall af taxta	32,1%	34,6%	31,4%	32,4%	34,0%	33,7%

Launakostnaður með tilliti til
sérstakra frídaga og kaffitíma.

Töflunar hér á undan lýsa þeim kostnaði sem bætist ofan á greidd laun til launþega og eru því gagnlegar við t.d. tilboðsgerð. Vilji menn hins vegar meta lög og sammingsbundin álög á atvinnurekstur verða sérstakir frídagar og kaffitímar að bætast við.

Í meðaltalsári eru 365.2425 dagar, 260.8875 dagar að laugardögum og sunnudögum slepptum og 11.2107 sérstakir frídagar sem eru greiddir. Sérstakir frídagar eru því 4,3% greiddra daga.

Matartímar eru almennt ekki greiddir á virkum dögum en kaffitímar eru hins vegar greiddir. Í eftirvinnu fær verkafólk greiddan kaffitíma og í kvöldvinnu fá allar stéttir greiddan matartíma. Í helgarvinnu gilda yfirleitt sömu reglur og virka daga. Eftirfarandi tafla gefur yfirlit um greidda kaffi- og matartíma.

Greiddir kaffi- og matartímar á dag, mínútur.

	Dag- vinna	Eftir- vinna	Naturv. m.v.kl. 19 - 22	Naturv. m.v.kl. 9 - 17 á laugard.
Verksmiðjufólk	35	15	80	35
Hafnarverkamenn	40	15	60	40
Fiskvinna	40	15	60	40
Prentarar	35	0	30	35
Afgreiðslufólk	35	0	60	95
Skrifstofufólk	15	0	60	75

Sé svars leitað við því hve stór hluti greiddir kaffi- og matartímar eru af launagreiðslum verður að gefa sér forsendur varðandi lengd vinnutímans og skiptingu naturvinnu á milli kvöldvinnu og helgarvinnu. Sé dæmi tekið af vinnutíma á viku sem sé 40 dagvinnustundir, 8 eftirvinnustundir hjá öllum nema prenturum og 8 naturvinnustundir sem unnar séu á laugardegi fást eftirfarandi hlutföll greiddra kaffi- og matartíma af heildarlaunum.

Greiddir kaffi- og matartímar sem hlutfall af launum
miðað við að næturvinna sé unnin á laugardögum.

	Dag- vinna %	Eftir- vinna %	Nætur- vinna %	Alls %
Verksmiðjufólk	7,29	11,11	7,29	8,01
Hafnarverkamenn	8,33	11,11	8,33	8,86
Fiskvinnsla	8,33	11,11	8,33	8,86
Prentarar	7,29	0	7,29	7,29
Afgreiðslufólk	7,29	0	19,79	8,79
Skrifstofufólk	3,13	0	15,63	5,34

Sé miðað við aðrar forsendur varðandi næturvinnu t. d. að 4 tímar séu unnir eitt kvöld og 4 tímar á laugardegi fást aðeins niðurstöður fyrir næturvinnu og í heild vegna greidda matartímans í næturvinnu.

Greiddir kaffi- og matartímar sem hlutfall af launum
miðað við að næturvinna skiptist til helminga milli
kvöld- og helgidagavinnu.

	Dag- vinna %	Eftir- vinna %	Nætur- vinna %	Samtals %
Verksmiðjufólk	7,29	11,11	19,79	10,70
Hafnarverkamenn	8,33	11,11	16,67	10,65
Fiskvinnslufólk	8,33	11,11	16,67	10,65
Prentarar	7,29	0	9,38	7,89
Afgreiðslufólk	7,29	0	7,89	7,88
Skrifstofufólk	3,13	0	15,63	5,34

Sé forsendum breytt þannig að öll næturvinna sé unnin að kvöldlagi hækkar enn hlutfall greiddra kaffi- og matartíma af launum. Þar sem skipting næturvinnu milli kvöld- og helgidagavinnu er mjög breytileg og engar niðurstöður liggja fyrir um þessa skiptingu verða útreikningar háðir nokkurri óvissu en líklegt er að hið raunverulega hlutfall liggji á milli þeirra marka sem töflurnar hér að ofan gefa til kynna.

Þessa umfjöllun um sérstaka frídaga og greidda kaffi- og matartíma má tengja við töflurnar um óbeinan launakostnað á þann hátt að líta á kauptaxtann sem nálgun fyrir öll greidd laun og skipta kauptaxtanur niður í kaup fyrir unnar stundir og kaup fyrir sérstaka frídaga og kaffi- og matartíma.

7.1Visitölur kauptaxta og kaupmáttur.

Vísitölur kauptaxta og kaupmáttur kauptaxta munu framvegis verða miðaðir við grunnárið 1980 í fréttabréfinu. Hingað til hefur árið 1971 verið notað sem grunnur og vísast í fyrri fréttabréf varðandi þær tölur. Þær breytingar eru einnig gerðar nú, að starfsstéttirnar eru vegnar með öðrum hætti. Eldri vogir voru orðar mjög gamlar og þörf á nýjum. Nýju vogirnar eru fundnar út frá ársverkum launafólks árið 1982. Hér að neðan má sjá muninn á þessum tveimur vogum.

	<u>Eldri vog</u>	<u>Nýrri vog</u>
Verkamenn	26,0	21,1
Verkakonur	9,2	12,3
Iðnaðarmenn	18,2	12,0
Versl.og skrifst.fólk	16,8	18,2
A S Í	70,2	63,6
Opinb. starfsmenn	29,8	36,4
Alls	100,0	100,0

Eins og sjá má er talsverður munur á vogunum tveimur. Hér á eftir eru kauptaxtavisitölnurnar birtar með nýju vogunum frá árinu 1971 en framvegis verða þær aðeins birtar frá árinu 1980.

7.1 Kauptaxtavísitala verkafólks og iðnaðarmanna 1971 - 1984.1980 = 100.

	Verka- menn	Verka- konur	Iðn. menn	Versl. skrifst. fólk	ASÍ land- verkfaf.	Opinb. starfs- menn	"Allir" launb.
1971	5,71	5,46	6,34	5,58	5,74	5,48	5,65
1972	6,90	6,60	7,48	6,91	6,96	6,86	6,92
1973	8,50	8,11	9,13	8,44	8,53	8,61	8,56
1974	12,35	12,01	13,83	12,59	12,64	12,94	12,75
1975	16,46	16,23	17,70	16,49	16,66	15,17	16,12
1976	20,91	20,83	21,97	20,51	20,98	18,85	20,20
1977	29,70	29,65	30,74	28,68	29,59	29,61	29,60
1978	46,09	46,45	45,86	43,99	45,51	46,86	46,00
1979	65,80	66,03	65,71	65,65	65,78	67,38	66,36
1980	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
1981	152,34	150,59	153,56	145,89	150,37	144,99	148,41
1982	227,46	225,71	230,28	214,94	224,03	222,69	223,54
1983	337,44	334,75	341,76	317,36	331,93	340,77	335,15
1984	395,69	398,19	396,95	369,17	388,71	394,68	390,89
1980 jan.	83,17	83,47	82,95	84,19	83,48	84,05	83,69
mars	88,72	89,04	88,49	89,81	89,05	89,66	89,27
júni	99,10	99,46	98,84	100,31	99,47	100,15	99,72
ágúst	99,10	99,46	98,84	100,31	99,47	103,19	100,82
sept.	107,59	107,99	107,31	108,91	108,00	112,04	109,47
okt.	109,71	109,80	109,65	110,00	109,80	112,04	110,62
nóv.	120,72	119,21	121,79	115,67	119,17	112,04	116,58
des.	132,21	130,56	133,39	126,68	130,52	123,32	127,90
1981 mars	140,07	138,33	141,32	134,22	138,28	133,20	136,43
apríl	140,07	138,33	141,32	134,22	138,28	133,37	136,49
júni	151,42	149,54	152,77	145,09	149,48	144,34	147,61
sept.	164,93	162,88	166,40	158,03	162,82	157,32	160,82
nóv.	171,19	169,88	171,89	158,03	167,26	162,43	165,50
des.	188,18	186,73	188,95	258,81	208,53	178,54	197,62
1982 mars	202,31	200,75	203,13	193,29	199,55	194,82	197,83
maí	202,31	200,75	203,13	193,29	199,55	194,82	197,83
júni	223,21	221,49	227,88	213,26	220,89	214,94	218,72
júlí	238,61	236,77	238,58	223,50	233,87	214,94	226,98
ágúst	238,61	236,77	241,65	223,50	234,46	240,89	236,80
sept.	256,50	254,53	261,92	240,26	252,45	258,95	254,81
des.	276,31	274,18	282,15	258,81	271,94	278,94	274,49
1983 jan.	281,83	279,67	285,53	264,76	277,17	284,80	279,95
mars	325,64	322,82	330,24	306,52	320,43	329,23	323,64
júni	352,34	349,61	356,65	331,35	346,55	355,60	349,85
okt.	366,43	363,60	370,92	344,60	360,41	369,83	363,84
1984 febr.	373,21	373,56	377,05	350,97	367,56	369,83	368,38
mars	390,62	393,78	391,04	363,90	383,55	389,43	385,69
júni	398,43	401,65	398,96	371,18	391,24	397,22	393,42

7.2

Kaupmáttur kauptaxta m. v. vísitölu framfærslukostn. 1980 = 100.

	Verka- menn	Verka- konur	Ión. menn	Versl/ skrifst. fólk	Así land- verkauf.	Opinb. starfs- menn	"Allir" launb.
1980	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
1981	100,97	99,81	101,78	96,70	99,67	96,10	98,37
1982	99,84	99,07	101,08	94,34	98,33	97,74	98,12
1983	80,37	79,73	81,40	75,59	79,06	81,17	79,83
<u>1980</u>							
1. ársfj.	101,63	102,00	101,36	102,87	102,01	102,70	102,26
2. "	97,31	97,66	97,05	98,50	97,67	98,34	97,92
3. "	97,18	97,53	96,92	98,37	97,54	100,23	98,52
4. "	103,56	102,69	104,19	100,63	102,66	99,21	101,41
<u>1981</u>							
1. ársfj.	102,11	100,84	103,02	97,84	100,81	97,07	99,45
2. "	99,85	98,61	100,74	95,68	98,58	95,11	97,32
3. "	100,12	98,88	101,02	95,94	98,84	95,47	97,61
4. "	101,84	100,90	102,41	97,38	100,47	96,78	99,13
<u>1982</u>							
1. ársfj.	101,82	101,03	102,23	97,28	100,43	97,84	99,48
2. "	99,60	98,83	100,60	95,16	98,36	95,91	97,47
3. "	102,75	101,96	103,94	96,25	100,94	100,10	100,64
4. "	96,12	95,38	98,15	90,03	94,60	97,04	95,49
<u>1983</u>							
janúar	93,59	92,87	94,82	87,92	92,04	94,57	92,96
febrúar	86,92	86,25	88,06	81,65	85,48	87,83	86,34
mars	92,54	91,73	93,84	87,10	91,06	93,56	91,97
apríl	87,58	86,82	88,81	82,43	86,18	88,54	87,04
maí	81,72	81,02	82,88	76,93	80,42	82,63	81,22
júní	82,93	82,28	83,94	77,99	81,56	83,69	82,34
júlí	78,75	78,14	79,72	74,06	77,46	79,48	78,20
ágúst	76,02	75,43	76,95	71,49	74,77	76,73	75,48
sept.	74,59	74,01	75,50	70,14	73,36	75,28	74,06
okt.	75,37	74,79	76,30	70,88	74,13	76,07	74,84
nóv.	73,91	73,34	74,82	69,51	72,70	74,60	73,39
des.	73,23	72,66	74,12	68,86	72,02	73,91	72,71
<u>1984</u>							
janúar	72,70	72,14	73,59	68,37	71,51	73,37	72,19
febrúar	73,41	73,48	74,16	69,03	72,30	72,74	72,46
mars	75,88	76,49	75,96	70,69	74,50	75,65	74,92
apríl	75,02	75,62	75,26	69,88	73,69	74,79	74,09
maí	73,83	74,43	74,07	68,78	72,52	73,60	72,92

Þróun helstu þjóðhagsstærða.

Visitölur 1980 = 100.

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	Bráðab 1983	Spá 1984
1. Þjóðarframleiðsla	89,1	92,2	96,3	100,0	101,6	100,1	94,6	93,1
2. Þjóðartekjur	93,8	97,1	97,4	100,0	101,9	100,1	96,4	95,4
3. Þjóðartekjur á mann	101,1	103,9	103,2	100,0	105,6	102,0	97,0	-
4. Einkaneysla	91,6	97,1	99,0	100,0	105,0	107,1	100,7	98,7
5. Samneysla	89,5	92,8	96,1	100,0	105,0	109,0	112,3	110,1
6. Fjármunamyndun	97,1	91,9	91,4	100,0	102,1	100,6	86,9	87,7
7. Útflutningur	79,2	91,2	97,3	100,0	101,9	92,8	101,2	106,1
8. Innflutningur	90,0	94,2	96,6	100,0	108,6	109,4	104,3	113,5
9. Breyting viðskipta- kjara, %	8,1	0,2	-11,9	-4,1	3,4	-0,3	1,8	0,6
10. Viðskiptajöfn. í hlut- falli við þjóðarfrl. %	-2,5	1,4	-0,8	-2,3	-5,0	-10,0	-2,4	-3,9
11. Löng erl. lán í hlut- falli við þjóðarfrl. %	31,6	33,7	34,4	34,4	36,7	47,9	60,6	59,7
12. Greiðslubyrói af erl. lánum %	13,7	13,1	12,8	14,1	16,4	21,4	20,6	21,2
13. Framfærslukostnaður	30,1	43,4	63,1	100,0	150,9	227,8	419,8	541,5
14. Verðlag vöru og þjónustu	29,9	43,2	62,9	100,0	150,6	227,5	422,6	-